31 OCAK 1980 PERŞEMBE 750 Kuruş

Halkın Gazetesi

Demokrat

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK'IN YAZI DİZİSİ YARIN DEMOKRAT'DA

Türk-İş'e bağlı Yol-İş, Basın-İş, TGS, Petrol İs, Ağaç-İş, TezBüro-İş, Deri-İş, Kauçuk-İş, DYF-İş, Türk-Harp-İş, Hava-İş, Tarım-İs, Maden Federasyonu ve Kristal- İş sendikaları, "AP azınlık hükümeti yasa ve anayasa tanımaz bir tarzda hücuma geçmiştir" dediler

'İşçi sınıfımız suskun kalmayacak'

- 14 SENDİKA YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMADA: "HAYAT PAHALILIĞI İŞSİZLİK, FAŞİST TERÖR VE YOKLARA KARŞIN İŞVERENLER VE ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER ÇOK YÜKSEK KÂRLAR ELDE ETTİLER."
- KAMU VE DEVLET İŞYERLERİNDE İŞTEN ÇIKARTMA UYGULAMALARINA DERHAL SON VERİLMELİ İŞTEN ÇIKARILAN İŞÇİLERİN İŞBAŞI YAPMALARI SAĞLANMALIDIR" DEDİLER.

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk—İş'e bağlı 14 sendika kamu ve devlet işlerindeki işten çıkartmalara derhal son verilmesini ve işten çıkartılan işçilerin işbaşı yapmalarının sağlanmasını istedi.

14 sendikanın Genel Başkanları tarafından dün yapılan ortak açıklamada, devlet işyerlerinde işçiler üzerindeki baskılar ve yasa dışı uygulamalarla, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durum değerlendirildi. AP azınlık

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

Asıl Ecevit uyanık olmalı

Uzunca bir süredir Türkiye'de bunca önemli olaylar olurken hasta olduğu gerekçesiyle konuşmayan Ecevit'in öncekigün yaptığı açıklamaları oldukça ilginç ve düşündürücüdür. Ecevit'in açıklamalarını ve "uyarı"larını duyan herkes "acaba bir şeyler mi olmaktadır?" diye düşünmektedir.

Görünüşe göre ortada ciddi bir durum vardır. Öyle bir ciddi durum ki, Ecevit rejimin ve hatta devletin değişme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu söylemekte ve Türkiye'ye Güney Amerika modeli elbise giydirilmeye çalışıldığını ifade etmektedir.

Oysa, bazı siyasal çevreler bugün Ecevit'in değindiklerinin de ötesinde, diktatörlükle yönetilen birçok Güney Amerika ülkesinde olup bitenlerle Türkiye'de yaşananlar arasında büyük benzerlikler olduğunu savlayabilmektedirler.

"Türkiye'ye Güney Amerika usulü elbise giydirilmek istenmesi'ne karşı işçileri "uya-

(Devamı 7. Sayfada)

İstanbul Belediyesi yolculardan ücret almayacak

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, otobüs ücretlerine zam yapılmayacağını, hatta en kısa zamanda ücretsiz yolcu taşımacılığına geçilmesi için yasal yolların araştırıldığını söyledi.

Yapılan son devalüasyon ve ardından gelen yüksek oranlı zamların ve zam istemlerinin resmi tarifelere nasıl yansıtılacağı, bu konuda belediyenin çalışmalarının ne olduğu konusunda bilgisine başvurduğumuz Belediye Başkanı Kotil şöyle dedi:

"Devalüasyon sonucu ortaya çıkan yeni zamlar zaten, yeterince mali yük altında bulunan bele-

(Devamı 7. Sayfada)

SALVADOR'DA İKTİDARDAKİ PARTİNİN MERKEZİ İŞGAL EDİLDİ

Salvador'da askeri cunta ile gerillalar arasındaki mücadele kızışıyor (Keystone Zürih)

Salvador Ulusal Öğretmenler Birliği genel grev kararı aldı

SAN SALVADOR (AA)

San Salvador'da hükümetteki Hristiyan Demokrat Parti'nin merkezi "28 Şubat Halk Birliği" Örgütü'ne mensup 50 kişi tarafından işgal edildi.

İşgalciler partinin 15 üyesini rehin aldıktan sonra "barışçı ve süresiz olarak başlattıklarını" bildirdikleri eylemin amacının polis baskısını ve hükümetin oligarşiyle yaptığı gizli anlaşmayı protesto etmek olduğunu söylediler.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANLIĞI'NDA YASA DIŞI İŞLEMLER SÜRÜYOR

Atama listelerini MHP'liler hazırlıyor

HABER MERKEZİ

Yolsuzluklar sürürken, Gümrük ve Tekel Bakanlığının kalifiye elemanlarının gerekçesiz olarak işlerinden alındığı yerlerine de MHP'lilerin atandığı bilidirildi.

Yapılan bu atamaların, Gün Sazak döneminde olduğu gibi yine MHP'li Burhan Özfırat kanalıyla MHP Genel Merkezince organize edildiği, ayrıca Kapıkule'ye atanan kadronun, Haziran sonuna kadar Ülkü Ocaklarına 50 milyon lira para yardımı yapmaları koşuluyla göreve başladıkları bildirildi.

(Devamı 7. Savfada)

700 KİŞİLİK TRENLERDE 1500 KİŞİ YOLCULUK YAPIYOR

Banliyö tren ücretleri 750 kuruşa çıkarıldı

AYŞE DÜZKAN

Bakanlar Kurulu'nun aldığı son ekonomik kararlardan sonra DDY ücretleri arttırılırken banliyo tren ücretleri de 250 kuruştan 750 kuruşa çıkarıldı. Bu arada İstanbul'da Sirkeci—Halkalı hattında 700 kişilik trenlerde 1500, Haydarpaşa-Geb-

(Devamı 7. Sayfada)

"Emekçi halkın adayıyım"

MALATYA BAĞIMSIZ BELEDİYE BAŞKAN ADAYI REMZİ ASLAN'LA SÖYLEŞİ

YAZISI 4. SAYFADA

"Abdi İpekçi" semineri başladı

Çağlayangil "Anarşiyle şiddet kullanarak başa çıkılabilir" dedi

HABER MERKEZİ

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesi üzerine düzenlenen "Türkiye'de Terör" konulu Abdi İpekçi semineri dün başladı. Seminere, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay da katıldı.

Seminer'de konuşan Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, "Anarşiyle, şiddet kullanılarak başa çıkılabilir." dedi.

Çağlayangil şunları

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'li Ateş:

IMF Türkiye'ye her gelişinde ekonomi titremeye başlıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ordu CHP Milletvekili Temel Ateş, IMF'ın Türkiye'ye her geldiğinde ekonominin titremeye başladığını, bağımsızlık konusunda kuşkular yaratacak boyutlarda olduğunu söyledi.

Ateş Millet Meclisi Başkanlığı'na verdiği ve Başbakan Demirel tarafından yanıtlanmasını istediği soru önergesinde, Türkiye ekonomisinin IMF'in kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirilmesine neden boyun eğildiğinin açıklanmasını istedi.

Türkiye'yi IMF çemberinin içine iten zorunlu nedenlerin de açıklanmasını isteyen Ateş özetle şöyle dedi:

"Bu kuruluşla her iliş-

(Devamı 7. Sayfada)

Korkut Özal "tedbirler cesaretle alınmıştır" dedi

ANKARA (A.A)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, hükümetin aldığı son ekonomik kararları ağır bir dille eleştirirken, Erzurum Milletvekili Korkut Özal, "Son tedbirler cesaretle alınmıştır. Tedbir alınmasaydı, Türkiye üç ay sonra çok daha büyük bir felaketin içindeydi" şeklinde konuştu. MSP—CHP koalisyonunun nazari olarak bile olanaklı olmadığını belirten Özal, "Güney Amerika modeli gibi laflar ortaya atmak. sadece zihinleri bulandırır," dedi.

AA Muhabirinin çeşitli konulardaki soru-

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK Tariş'te direnişi sona erdirme kararı aldı

- Bazı işyeri temsilcilerinin ve işçilerin karara karşı çıkmaları üzerine tartışma çıktı

TARİŞ'li işçiler tüm baskılara rağmen direnmişlerdi. Şimdi DİSK yöneticileri direnişi sona erdirmek istiyor.

İZMİR (DEMOKRAT)

TARİŞ'te yetkili bulunan Maden-İş, Gıda-İş Tekstil Sendikaları yöneticileri, Şube Başkanları, Bölge Temsilcilikleri ve DİSK Yürütme Kurulu'nun önceki akşam geç saatlere kadar yaptıkları toplantı sonucunda; TARİŞ'te iş güvenliği, tutuklanan işçilerin serbest bırakılması, TARİŞ'in faşistleştirilmemesi, TARİŞ'ten işçi çıkarılmaması için 9 gündür işçilerin sürdürdüğü direnişin sona erdirilmesi kararı alındı.

Kararı işçilere duyurmak için dün sabahtan itibaren DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Rıza Güven Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak, Tekstil Başkan Yardımcısı Selahattin Uyar, Gıda-İş Genel Sekreteri Mehmet Mıhlacı, TARİŞ işyerlerinde toplantı yaparak direnişin sona erdirileceğini işçilere bildirdiler.

Bu arada Tekstil-İş'in bazı işyeri temsilciliklerinin TARİŞ işyerlerindeki direnişin kaldırılmasıyla ilgili karara muhalif kaldıkları ve direnişin kaldırılmasıyla ilgili kararın alındığı toplantıda büyük bir tartışma çıktığı öğrenildi.

Çiğli İplik Fabrikası işçileri sendika yetkililerinin Çiğli İplik'te ki direnişe son verme çağrısını reddererek eylemlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

İşçilerin bir bölümünün de direnişin kaldırılmasına karşı oldukları bildiriliyor.

Tiftik ve Yapağı'da 124 işçi "Para yok" gerekçesiyle işten atıldı

- TİFTİK—İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI, İŞÇİLERİN İŞ YASASININ 13 VE 17'NCİ MADDELERİNE GÖRE ATILDIĞINI ÖNE SÜRDÜ.
- KAHRAMAN, ATILANLARIN BİR YILINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER ARASINDAN SEÇİLDİĞİNİ SÖYLEDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Ticaret Bakanlığı'na bağlı Tiftik ve Yapağı Genel Müdürlüğü'nde çalışan 494 işçiden 124'ünün işine son verildi. Dev Tiftik-İş Sendikası adına Hayrettin Kahraman düzenlediği basın toplantısında, işçilerin 17 ve 13. maddelere göre işten atıldıklarını, oysa gerçekte kendilerine gerekçe olarak "para yok" dndiğini söyledi.

Çalışanların işten atılması nedeniyle basın toplantısı düzenleyen sendikaya içerde toplantı

(Devamı 7. Sayfada)

Konya Karaman'da zamları savunan bir AP'li dövüldü

- HATAY'IN KIRIKHAN İLÇESİNDE İLKÖĞRETİM MÜDÜRÜ SİLAHLI SALDIRIYA UĞRADI.
- İZMİR'İN BALLIKUYU SEMTİNDE BİR AY ÖNCE VURULAN VE TEDAVİ ALTINA ALINDIĞI HASTANEDEN TABURCU EDİLEN ÖĞRENCİ ÖLDÜ.
- ARTVİN'İN HOPA İLÇESİNDE GÖZALTINA ALINANLARDAN 9'UNUN TUTUKLANDIĞI BİLDİRİLDİ.

HABERİ 4. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Pembe bulut kayıp müze vb.

Uyandım. Geceydi. Perdeleri örtülmemiş oda kapkaranlık. Gözlerimi yumdum. Uyudum.

"Ciiiiik... ciiiiik... cik... cik... cik... ciiiiik... ciiiiik... "

Bir kuştu öten. Karda kışta, pencerenin dibinde. Dinledim.

Gözlerimi açtım. Sabahtı. Aydınlık.

Alabildiğine gri–mavi gökyüzünde kızıl–pembe tek bir bulut. Sevindim.

Güzeldi. Gün boyunca bana yeterdi.

Yıllar önce buralarda, gün doğduğunda, bülbüller öterdi. Aşağıda, Sultan Abdülmecid'in ya da Abdülaziz'in yaptırdığı, ince alçak duvarlarla çevrili, av köşkünün bulunduğu koru–parkta. Ağaçlarda. O zamanlar, böyle her yer apartmanlarla üstüste değildi. Daha bir açıklıktı. İnsanın oturup güneşlendiği, çocukların koşuştuğu, çay içildiği, karşıda Üsküdar'ın seyredildiği... bir kır kahvesi bile vardı yanı başımızda.

Av köşkü iki katlı, Rokoko türünden oldukça bakımsız, süslü bir yapıttı. İstanbul'un lafı lakırdısı pek edilmeyen, geleni gideni seyrek, sanki bir köşede unutulmuş müzelerinden biri, Tanzimat Müzesi buradaydı. Çevresi açıklıktı. Bayramlarda salıncaklar kurulurdu çayırda. Daha ötelerde Ihlamur'u Beşiktaş'a bağlayan vadide bostanlar sıralanmıştı.

Zamanla bostanlar apartman oldu. Bayram yeri ise odun depoları ile doldu. Ve Tanzimat Müzesi kayıp oldu.

Şimdi siz, hemencecik "Hiç koskoca Müze kaybolur mu? " demeyin.

Kaybolur.

Hem soran arayan olmazsa niye kaybolmasın?

İnsanlar kayboluyor da ne oluyor?

Evet, Tanzimat Müzesi bundan 5-6 yıl önce kayboldu.

Önce çevresindeki duvarlar yükseltildi. Köşk dışardan görünmez oldu. Sonra, parkın kapıları bir daha açılmamak üzere halka kapatıldı. "Tamir ediliyor" diyebilmek için binanın bir cephesine iskele kuruldu. Ve iskele hep orada kaldı. Sökülmedi. Böylece "tamirat" bir türlü bitemedi. Yalnız, park geceleri eskisinden daha iyi aydınlatılıyordu. Köşke birileri yerleşmişti ama, kimlerdi bilinemiyordu. Ne ki varlıkları su götürmezdi. İki yıl önce bir akşam üzeri köşkün bahçe duvarı dibinde bir patlama duyuldu. Belki de parka dinamit atıldı. Anlaşılamadı. Kime sorulacaktı ki?

Her ne ise, köşkün sakinleri ister in olsun, ister cin. Önemli olan o güzelim parkın ve binanın, o çirkin duvarın ardında yok oluşu ve bu arada Tanzimat Müzesi'nin kayboluşu.

Birilerinin bilmesi gerek Tanzimat Müzesi'nin nereye gittiğini.

Belediye mi, Kültür Bakanlığı mı, Milli Eğitim mi, yoksa Millet Meclisi Başkanlığı mı? Hangisi?

Kim yanıt verir ki?

Oysa, bazı meraklılar sorup buluyor.

Örneğin, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne, 15 kadar askeri öğrencinin, sınav notları tutmadığı halde, açıktan kayıtlarının yaptırılmasına Danıştay'da itiraz edip durdurma kararı alan öğrenci ve avukatların kimliklerini araştıranlar pekala saptamışlar ki –gazetelerin yazdığına göre– davayı geri almaları için mektup, telefon ve ziyaretlerle, tehdit ve baskıya bile geçmişler.

Ama, biz meraklanıp "Kim bunlar? " diye sorsak.

Bekle ki... yanıt bulasın.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

31 OCAK

1966–PAŞABAHÇE ŞİŞE CAM'DA GREV BAŞLADI.

Bu sabah , Paşabahçe Şişe Cam Fabrikası'nda, Türk-İş'in de önceleri desteklediği ve 2500 işçinin katıldığı bir grev başladı.

Birçok sendika Kristal-İş tarafından yürütülen grevi desteklediklerini açıkladılar. Sendikalar kendi aralarında 'destekleme Komitesi' kurdular. Komitede Maden-İş, Basın-İş, Lastik-İş, Tez-Büro-İş Sendikaları'nın olduğu belirtildi. Türk-İş grevi desteklediği süre içinde grevci işçilere para yardımında bulundu. OLEYİS ve Kimya-İş gibi sendikalarda yardıma katıldı.

Paşabahçe İşvereni Şahap Kocatopçu, grevin kanunsız olduğunu bildirdi. Grev sözcülerine ateş açıldı. 22 Şubat'ta greve karşı çıkan Türk-İş yönetimi işverenle imzaladığı sözleşme uyarınca 138 işçinin işten çıkarılmasına izin verdi. Grevci işçiler haklılıklarını anlatmak için Başbakan'ın İstanbul ziyaretinde (22 Şubat) bir yürüyüş yaptılar. Bu arada grevi yönetme yetkisi Petrol-İş Sendikası'na verildi. Grev hükümetçe ertelendi, ancak işçiler yine işbaşı yapmadılar.

1969 ADANA VE CEYHAN'DA İKİ ÇIRÇIR FABRİKASINDA GREVE ÇIKILDI.

Adana'da 150 işçinin ve Ceyhan'da 50 işçinin çalıştığı Çırçır Fabrikalarında Teksif Sendikası'na bağlı işçiler greve başladı.

1976– İTFAİYECİLER ÖLÜM ORUCUNA BAŞLADI.

İzmir'de fazla mesai alamayan itfaiyeciler ölüm orucuna başladılar. Ölüm orucundakilerden dördü hastaneye kaldırıldı.

1976– "EVLAT ACISINA SON" MİTİNGİ YAPILDI

Gençlere ve öğrencilere yönelik faşist cinayetleri kınamak için düzenlenen "Evlat Acısına Son" mitingi Ankara'da yapıldı. Konuşmacılar ülkenin bu ortama itilmesinin gerçek nedeninin MC iktidarı olduğunu söylediler ve Türkeş'i kınayan konuşmalar yaptılar. "MC İnsanlık ve Bilim Düşmanlığı Üzerine Kurulmuştur". "Katil İktidar" yazılı pankartlar taşınan miting dağılırken, Kızılay'a giden gruba engel olmak isteyen polis çatışma sonucu 10 kişiyi gözaltına aldı.

YARADANA SIĞINIP

BU SON MARİFET HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

GAYRİ CİDDÎ

GAYRİ AKLÎ

GAYRİ AHLÂKÎ

GAYRİ İNSANÎ

SADECE NİZAMÎ

VAR IKEN ARADA MUHABBET İMZAYA NE HACET

FORUM

TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ BAŞKANI ERDAL ATABEK

Devletin insan yaşamına sahip çıkması ile kürtaj gereksinmesi azalacaktır

- KÜRTAJ İSTENEN BİR SONUÇ DEĞİLDİR. İSTENEN SONUÇ AİLELERİN VE İNSANLARIN ÇOCUK SAHİBİ OLMA ZAMANINI GEBELİĞİ ÖNLEYİCİ YÖNTEMLERLE DÜZENLEYEBİLMELERİDİR.
- KÜRTAJIN YASALLAŞMASI HALİNDE DE TİCARET ARACI OLMASINA KARŞIYIZ, ÖZELLİKLE MUAYENEHANELERDE TIBBİ OLARAK BU OPERASYONUN YAPILMASINA KARŞIYIZ.

Hazırlayan: TANJU CILIZOĞLU

DEMOKRAT: Kürtaj sorunu bugünlerde ekonomik önlem paketi, baskı yasaları ve Amerika ile ikili anlaşmalar olgusunda yeniden gündeme getirildi.

Konuya sağlık ve sosyo-ekonomik açıdan irdeleme getirilebileceği gibi Amerika'nın yıllardır oluşturmaya çalıştığı nüfus planlaması açısından da yaklaşarak sizin bakış açınızı öğrenebilir miyiz?

ATABEK: Nüfus politikasının uluslararası bir politika olduğuna kuşku yok, genellikle Amerika'nın başını çektiği dünya emperyalist–kapitalist sistemi, az gelişmiş ülkelerin kalkınma hızlarını, nüfus artışını olabildiğince azaltma yolunda denetlemek istemektedir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'deki nüfus politikasının yukarda belirtilen politika ile paralelliğini görmek gerekir. Ancak Türkiye uzun bir süredir sosyal ve ekonomik yapı değişikliğini yaşamaktadır. Bu yapı değişikliği paralelinde halkın istem ve özlemleri de değişmektedir. Genellikle kırsal kesimde görülen çok çocukluluk olgusu iki nedene dayalıdır:

Birincisi önlenemeyen çocuk ölümlerini çok çocuk doğumu ile karşılayabilmek, ikincisi de kırsal kesimdeki feodal yapının çok nüfuslu aileye bağışladığı tarımsal işgücü, ailenin savunulması ve kalabalık ailenin güçlü olması gibi yararları sağlamak. Bu feodal yapı değişip de tarımda kapitalistleşme süreci hızlandıkça toprağın doyurmadığı çok nüfus aileye yarar yerine yük olmaya başlamıştır. Kırsal kesimin ittiği nüfus, çarpık sanayileşme ile birlikte kentlere göç etmiş ve gecekondu halkının daha küçük sayılı ailesini oluşturmuştur. Böylece giderek Türk ailesi daha az sayıda çocuk ister duruma gelmiştir. Türk ailelerinin çocuk istem sayısının ortalaması iki ile dört arasındadır. Ülkedeki çocuk düşürme sorununun temel nedeni bu yapısal değişmedir.

Ailelerin bu durumda tutabileceği iki yol, iki seçenek vardır. Ya çocuğun oluşumunu önlemek ya da doğacak çocuğu düşürmek. Tıbbi açıdan ailelerin istediği zaman ve istediği kadar çocuk sahibi olma istemini saygıyla karşılamak gerekir. Bu istemler kuşkusuz ailenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumun yönlendirilmesine bağlıdır. Bugünkü durumda kürtajın yasaklanmış olması çocuk düşürme sorununu çözmemekte, bilakis daha karmaşık duruma getirmektedir. Toplumdaki gelişim ve ailelerin bu gelişimle yönlendirilme istemleri kürtaj yasağını zorlamaktadır.

Bugünkü durumda ya aileler tıbbi olmayan yollarla çocuk düşürmeyi denemekte veya illegal kürtajda çoğu kez gebe kadın tarafından kanama meydana getirilerek kürtaja dönüştürülmektedir.

Sonuçta görünürde kürtaj yasağı olduğu halde bu yasak fiilen işlememektedir. Konu illegal yollara sapmakta ve ancak ücret karşılığı çözümlenir olmaktadır. İstatistikler çocuk düşürme olaylarında çoğu kürtaj dışı nedenlere bağlı olarak yılda onbinden fazla kadının yaşamını yitirdiğini, bundan çok daha fazla kadının ise bazıları kısırlığa varan kadın hastalıklarına yakalandığını göstermektedir.

Bu nedenlerle biz fiilen geçerliliği kalmayan kürtaj yasağı yerine sosyal ve ekonomik nedenli kürtajın kamusal sağlık kuruluşlarında ücretsiz yapılmasının sosyal ve tıbbi bir zorunluluk olduğu, görüşündeyiz.

Bugün dünya emperyalist-kapitalist sisteminin az gelişmiş ülkelerdeki nüfusu azaltma politikası ile Türkiye'nin kürtaj konusunda geldiği noktanın paralelliği bizi yanıltmamalıdır.

DEMOKRAT: Buraya kadar yaptığınız açıklamalara bazı küçük saplamalar yapmanızın gereği ortaya çıktı sanıyorum. Bunların tümüne mi cevap vermek istersiniz, teker teker cevaplamak mı istersiniz?

ATABEK: Nasıl isterseniz.

DEMOKRAT: Türkiye'de ailenin çocuk istemini iki ile dört çocuk olarak belirlediniz. Bu kürtaj yasasına konulacak bir baraj mıdır? Yani hiç çocuğu olmayana kürtaj yapmamak gibi, ya da üç veya dört çocuktan sonra kürtaja yönelmek gibi.

ATABEK: Hayır. Ben sayı belirlemesini yanlış bulurum. Buna aileler ya da evli değilse kadın özgürce kendisi karar vermelidir. Aslında tıbbi hizmetler ister ulusal ister uluslararası politikanın aracı olmamalıdır.

DEMOKRAT: Aile derken kürtajda ikili bir kararı öngörüyorsunuz herhalde?

ATABEK: Elbette. Bugün birçok bulunmuş çocuk, sokağa terkedilen bebek olayının altında nikâh dışı beraberlikten oluşan çocuklar sorunu yatmaktadır. Eğer o kadınlar ilk dönemde bu çocuğu aldırabilselerdi sonuçtaki acılar ortaya çıkmazdı. Gerek ailelere gerek kadınlara yardımcı olmak da devletin bir görevidir.

DEMOKRAT: Konuşmamızın birinci sorusuna verdiğiniz cevapta illegal kürtaj sırasında yılda on bin annenin yaşamını yitirdiğini belirlediniz. Kürtaj serbest bırakılırsa bu sayı ne olacaktır?

ATABEK: Bu kürtaj dışı çocuk düşürmelerdeki rakamdır.

DEMOKRAT: Kürtaj serbest bırakıldığında ölüm olmayacak mı?

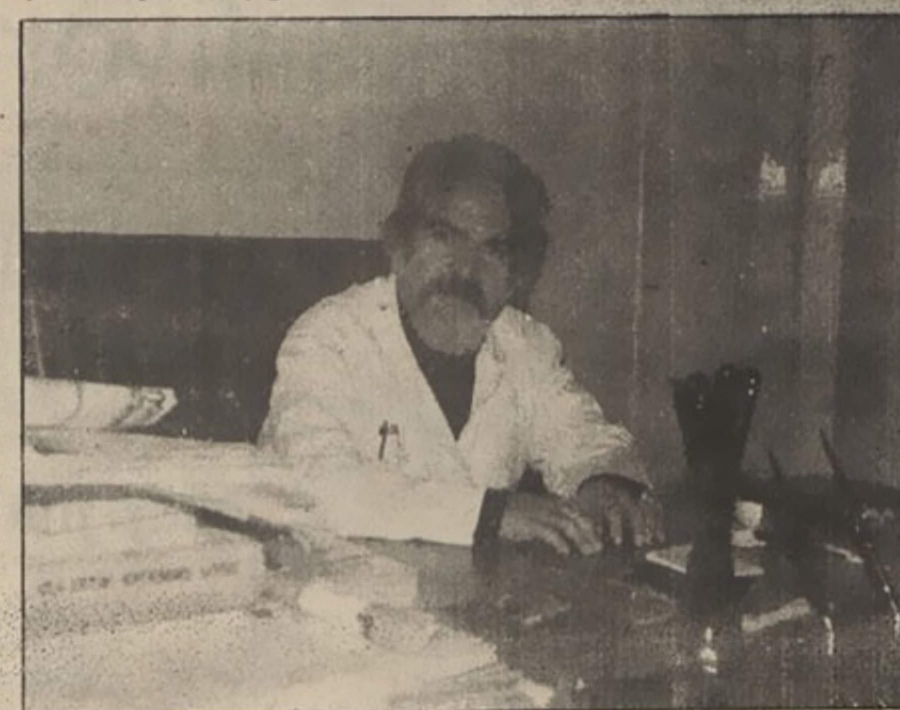
ATABEK: Bir sağlık kuruluşunda yapılacak kürtajlarda ölüm olayı hiç denecek kadar olasılık dışıdır.

DEMOKRAT: Siz sağlık kuruluşları derken hastaneleri belirliyorsunuz sanırım?

ATABEK: Biz bu işin bugüne kadar olduğu gibi yasallaşması halinde de ticaret aracı olmasına karşıyız. Özellikle muayenehanelerde tıbbi olarak bu operasyonun yapılmasına karşıyız. Kürtaj muayenehanelerde tıbben de yapılamaz, yapılmamalıdır.

DEMOKRAT: Kürtajı gerektiren nedenleri sıralarken devletin, çocuğa, aileye ve ülke insanına sahip çıkmasından kaynaklanan örnekler verdiniz. Kürtaja yasallık getirilmesi ile bu bedensellik arasındaki paralelliği nasıl yorumlarsınız?

ATABEK: Bugün gerek kapitalist, gerek sosyalist ülkelerde sosyal nedenlerle kürtaja izin verilmektedir. Kürtaj konusu genellikle dinsel çevrelerin baskısıyla sorun durumuna gelmiş, toplumların ve ailelerin ekonomik yapısıyla da güdümlendirilmiştir. İnsanlar özgürleştikçe toplumlarla birlikte kürtaj olayına daha ılımlı yaklaşabilmişlerdir. Ne var ki belirlediğiniz devletin insan yaşamına sahip çıkması, yaşamı düzenlemesi halinde kürtaj gereksinmesi azalacaktır. Kürtaj istenen bir sonuç değildir. İstenen sonuç ailelerin ve insanların çocuk sahibi olma zamanını, gebeliği önleyici yöntemlerle düzenleyebilmeleridir.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal ATABEK.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Tekirdağ Cezaevi'ndeki faşist baskılar

Tekirdağ vilayeti'ne yeni tayin olunan faşizm özlemcisi bir savcı Tekirdağ Cezaevindeki tüm ilerici yurtsever mahkumlar üzerinde yoğun bir baskı sürdürmek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Faşizim özlemcisi savcı kendi faşizan amaçlarını taşıyan birkaç gardiyanın da el oğuşturması sonucu, ortama uyan diğer gardiyanlarla birlikte, 29-31.12.1979 tarihleri arasında cezaevindeki yurtsever devrimciler üzerinde adeta bir terör havası estirdi.

Son olarak da bilimselliği tartışma götürmez ilerici gazete ve dergilerimize ambargo koydu. Yayınların elimize geçmesine engel oluyor. Tüm bu anti-demokratik uygulamaları lânetliyor ve protesto ediyoruz. Bu tip uygulamalar ve anti-demokratik yöntemler ezilen, sömürülen ve hakları gasp edilen, zindanlardaki elleri kelepçeli, ilerici, yurtsever devrimcilerin beyinlerinde taşıdığı bilimsel özgür düşünceyi hayata geçirmelerini engelleyemeyecektir.

Tekirdağ Cezaevindeki İlerici Yurtsever Devrimciler

Seçim kurulu paramızı ödesin

14 Ekim seçimlerinden bu yana üç aydan fazla bir zaman geçti. Ben İstanbul Şişli 1. Nolu İlçe Seçim Kurulu bölgesindeki sandıklarda görevliydim. Hakkım olan yövmiyemi hâlâ alamadım. Benim gibi görevli olan diğer arkadaşlarım da herhalde haklarını alamamışlardır. Çünkü seçim kurulunun kapısında para gelmedi diye yazıyor. Bordrolar hazırlanmış ama para yok. Haberim yokken göreve yazmışlar. Gönderdikleri görev kağıdında şöyle deniyor: "Bu görevi kabul etmek kanun zorunluluğudur. Bu görevi yapmayanlar hakkında işlem yapılacak ve Cumhuriyet Savcılığı'na sevk edilecektir" deniliyor. Aynı görev bölgesinde bu görevden dolayı yevmiye verilecektir, deniliyor. Aradan üç ay geçti yövmiye falan yok. Bugün git yarın gel. Seçime katılan partiler kendi adamlarını bu görevden çektikleri için bizlere bu görev mecburi verilmiş. Neden siyasi partiler kendi görevlerini yapmaları için zorlanmıyorlar. Biz siyasi partilerin pisliklerini çekmek mecburiyetinde miyiz? Bu yapılanlar özgürlüğe aykırıdır ve baskının ta kendisidir.

Bize bu görevi veren beyler, lütfen bizim paralarımızı verir misiniz? Herhalde Meclis'te kurulan bir komisyon bu gibi işlerle uğraşıyormuş. Sayın hükümetin başı ve sayın milletvekilleri bizlere bol bol baskı yasaları sunuyorsunuz. Eğer zahmet olmazsa hakkımız olan yevmiyelerimizi bizlere lütfeder misiniz? Kendi maaşlarınızı bir kaç dakikada arttırdığınız gibi. SAYGILAR.

İSTANBUL'DAN
Hüseyin Yurtseven

Bütünleşelim

Örtülü MC'nin marifetlerini gösterdiği şu günlerde , CHP örtülü MC ile bir olarak ne olduğu bilinen bir takım kanun kasarılarını çıkarmayı kabul etti. Devrimcileri ve işçi sınıfının mücadelesini yıldırmayı amamçlıyan önlem paketide açılmaya başladı.

Bu paket açılmazdan önce de örtülü iktidar boş durmadı, faşist odaklara kesin tavizler verirken, devrimcilerin yığınsal mücadelesini omuzlarında taşıyan dernekleri kapattı. (TÖB–DER TÜM–DER, v,b.)

Devrimci derneklerin kapatılmasını protesto için yapılan direnişe katılan devrimciler işten alındı, atıldı. Fabrikalar faşistlerle dolduruldu. Biz devrimcilere düşen görev, verilen mücadeleyi Türkiye genelinde tüm halkın verdiği mücadeleye dönüştürmektir. Ve bu hale dönüştüğünde, faşizme karşı verilen mücadele bir kat daha büyüyecektir. halkı faşizmin eli kanlı sopasıyla susturacaklarını sananlar, bir kez daha yanılacaklardır. Türkiye halkı bu yolda mücadelenin en şanlısını verecektir.

E.DEMİRCAN–MUĞLA

Maden Dairesi çalışanlarından emekçi halkımıza

Bizler maden dairesinde işçi, memur,-teknik elemanlar olarak emekçi halkımızın kanlarıyla yoğrulan ve bize silah olarak sıkılan yeraltı ve yerüstü dogal kaynaklarımızın demirinden, bakırına kömüründen, kurşununa tüm madenlerin emperyalist ülkelere ve onun yerli işbirlikçisi Koç'lara Sabancı'lara Eczacıbaşı'lara peşkeş çekilmesine izin vermiyeceğiz.

Devletleştirilen demir, bor, kömür madenleri maden patronlarına geri verilerek, emekçi halkımızın yararına kullanılmamakta yurt dışına kaçırılarak ABD'ye Japonya'ya, Almanya'ya ve benzeri ülkelere satılmaktadır. Emekçi halkımızı sömürerek ve sömürüyü gizleyerek her türlü baskıyı zulmü ve işkenceyi bizler üzerinde yapmaktadırlar. Fakat onlar aynı zamanda biz üretenlerin ve çalışanların birlik ve beraberliğinden de korkmaktadırlar.

Maden patronları Maden Dairesinde işlerini yürütecek silahlı faşistleri, hırsızları ve rüşvetçileri işbaşına getirerek biz çalışanları, namuslu dürüst insanları sürmek ve kıymak istiyorlar.

Bizler anti-faşist ilerici, demokrat, yurtsever ve devrimciler olarak işyerimizdeki baskı, kıyım ve sürgünlere, Maden Dairesinin faşistleştirilmesine ve hırsızlarla doldurulmasına karşı sonuna dek direneceğiz. Kalbimiz emekçi halkımızla çarpmaktadır. Sürgünler ve kıyımlar mücadelemizi durduramayacaktır.

YERÜSTÜ DOĞAL KAYNAKLARIMIZIN GERÇEK SAHİBİ EMEKÇİ HALKIMIZDIR.

–MADEN DAİRESİNDE FAŞİSTLERE, HIRSIZLARA VE RÜŞVETÇİLERE YER YOK.

MADEN DAİRESİ ÇALIŞANLARI

Elazığ Valisi'nin iddiası

"Okullarda anarşi ve toplumsal olayların kaynağı öğretmenlerdir"

● VALİNİN SÖZ VERDİĞİ BİR KİŞİNİN FAŞİST PROPAGANDA YAPMASI ÜZERİNE HALK TOPLANTIYI TERKETTİ.

● EĞİTİM SORUNLARININ TARTIŞILACAĞI TOPLANTIDA ÖĞRENCİ VELİLERİ ÖĞRETMENLERE YÖNELİK BASKILARI YERDİLER.

Elazığ Valisi Kemal Katıtaş, 20 Ocak günü Halk Eğitimi Merkezi salonunda öğretmen, bini aşkın öğrenci velisi ve halktan kişilerin katıldığı bir toplantı düzenledi.

Eğitim sorunlarının tartışıldığı toplantıda bir konuşma yapan Katıtaş, sert bir dille "Okullarda gelişen her türlü anarşik ve toplumsal olayların kaynağı öğretmenlerdir" dedi ve öğretmenlerin il sınırları içinde görev yerlerini değiştirerek, okullardaki huzursuzluk ve anarşiye son vereceğini söyledi.

Validen sonra söz alan ve MHP eğilimli olduğu söylenen Milli Eğitim Müdürü Mustafa Nar, özellikle Atatürk Lisesi ve Elazığ Ortaokulundaki ilerici ve devrimci öğretmenleri kastederek 'satılmışlar' diye konuşunca salondaki velilerin sert tepkileriyle karşılaştı. Nar, konuşmasını bitirmeden kürsüyü terketmek zorunda kaldı.

Milli Eğitim Müdüründen sonra söz alan Atatürk Lisesi Okul Aile birliği başkanı Yalçın Yılmaz ve öğrenci velileri; öğretmenleri suçlayarak, görev yerlerini değiştirip sürgüne göndererek bir yere varılamayacağını anlattılar.

Eğer bu düşünce değiştirilmezse ilerde doğabilecek olaylardan, doğrudan Valinin ve Milli Eğitim Müdürü'nün sorumlu olacağını bildirdiler. Veliler konuşmalarında ayrıca, öğretmen ve öğrencilere sahip çıkacaklarını da açıkladılar.

Velilerden sonra konuşan Atatürk Lisesi Müdür yardımcısı Erhan Karagöz, öğretmenlerin hiçbir sorununa çözüm aranmadığını ve can güvenliklerinin sağlanmadığını belirterek, Milli Eğitim Müdürlüğünce öğretmenler üzerinde yeni oyunlar düzenlenmek istendiğini ve koşullarının şimdiden hazırlanmaya çalışıldığını vurguladı. Karagöz, Milli Eğitim Müdürü Mustafa Nar'a yanıtlaması için çeşitli sorular yöneltti.

DSİ 19. Bölgede yeni sürgünler için hazırlık yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Devlet Su İşleri 19. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde bölge müdürü Mehmet Paçacı'nın görevden alınmasından sonra, yeni Bölge Müdürünün göreve başlar başlamaz 100 kadar işçinin işine son verilmesi için emir verdiği bildirildi. Bunun yanısıra benzeri uygulamalar için yeni yöneticilerin hazırlık yaptıkları kaydedildi. Tek Gıda-İş Sivas Şube yöneticileri yeni Bölge Müdürünün 100 kadar işçinin işine son verilmesi için servis amirlerine yazılı emir verdiğini bildirerek açıklamalarında şu görüşleri savundular:

"Onca insanın kış ortasında kanunsuz olarak açlığa mahkum edilmesindeki maksat; işyerlerinde halen örgütlenen ve yetki alması kesinlik kazanan sendikamızın geriletilmesi, buna bağlı olarak çalışanların büyük çoğunluğu tarafından reddedilen sarı Tes-İş'in yeniden hortlatılmasıdır.

Onlar şunu iyi bilsinler ki, sendikamız, üyelerine oynanan bu oyunlara karşı suskun kalmayacak, her türlü yasal direnme hakkını en kararlı biçimde sonuna kadar kullanacaktır"

Tek Gıda-İş'in Kocaeli fırınlarında aldığı grev kararı ertelendi

İZMİT (DEMOKRAT)

TÜRK-İŞ'e bağlı Tek Gıda-İş sendikasının Kocaeli Ekmek Sanayi Anonim şirketine bağlı fırınlarda aldığı grev kararının uygulanması, Bakanlar Kurulu tarafından 30 gün süre ile ertelendi.

Önceki günkü Resmi Gazete'de yayınlanan erteleme kararının "memleket sağlığı" gerekçesiyle alındığı belirtildi.

Bilindiği gibi Tek Gıda-İş sendikasının 17 ekmek fabrikasında aldığı grev kararı, ertelenmese önceki gün uygulamaya başlayacaktı.

Daha önce grevle ilgili olarak Demokrat muhabirine özel demeç veren Tek Gıda-İş Merkez Şube Başkanı Halil Güloğlu fırın işçilerinin en düşük ücretle ve zor koşullar altında çalışan işçiler olduğunu belirterek Kocaeli halkının grevi doğru değerlendirerek yanlarında yer almasını istemişti

KEMAL MATBAASI GREVİ 443. GÜNÜNDE

İŞÇİLER : "HEYECAN VE BİRLİK İÇİNDE MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR"

ADANA(DEMOKRAT)

● İŞVERENİN GREVİ KIRMAK AMACIYLA İSTANBUL'DA YENİ BİR MATBAA KURDUĞU BİLDİRİLDİ.

Kemal Matbaası'ndaki grev 443. gününde ve 35 işçi ilk günün heyecanıyla eylemlerini sürdürüyor.

Kemal Matbaası'ndaki grev, DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası ile matbaa işvereni arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine başlamıştı.

Katı ve emeğe karşı bir tutumla işçilerin greve gitmesine neden olan işverenin aynı tutumu hala sürdürdüğü ve grevci işçilerin mücadelesini kırmak amacıyla İstanbul'da yeni bir matbaa kurduğu bildirildi.

Grevleri konusunda DEMOKRAT'A bilgi veren Kemal Matbaası işçileri, "İşverenin İstanbul'da bir matbaa açtığı kesin. Yetkililer bu durumu araştırmıyorlar. Çoğu evli ve çocuk sahibi olan biz işçiler artan hayat pahalılığı karşısında zor durumdayız. İşverenin amaçladığı da bu Böylelikle teslim olmamızı bekliyor. Ancak yanıldığı bir şey var. Devrimci bilincimiz ve kararlı direncimiz. 35 arkadaş grev ilk günündeymiş gibi kenetli, heyecanlı ve kararlıyız."

İzmir Palas Restoran'da grev sürüyor

İZMİR(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikasının yetkili olduğu İZMİR PALAS RESTORAN'da 26.9.1979 tarihinde 11 kişiyle başlayan grev, 9 işçiyle halen devam ediyor.

OLEYİS Sendikası İzmir Şubesi sekreteri Orhan Özgür konuyla ilgili şunları söyledi.

"11 kişinin çalıştığı iş yerinde, sendikamızın yetki prosedürü sürerken işveren Ahmet Yılmaz Kapıcı işçilerin tümünü işten çıkardı. 86 gün süren direniş sonunda, işverenin vefat ettiği gün yasal yetki alındı. Çağrılarımıza cevap verilmedi. Şimdi işveren kıdem tazminatını verip işçileri işten çıkarmak istiyor. İki işçi tazminatını alıp gitti. Oysa biz sözleşme yapmakta kararlıyız"

Konuyla ilgili görüştüğümüz işçi temsilcisi Ömer Düzyol ise bize şu bilgileri verdi.

"İşveren, sendikaya üye olduğumuzu duyunca toptan çıkış yaptı. Aylıklarımızı vermedi. İçerdeki aylıklarımızı isteyince" vermiyorum, gidin kime şikayet ederseniz edin" dedi ve polis çağırarak bizi kakakola götürttü. 5 saat karakolda kaldık, çıktığımızda çalışmak için yeniden iş yerimize geldik. Ancak işveren bizi içeriye almadı. Biz de dışarıdan direniş yaptık."

Beşikdüzü'nde halk Emniyetin tutumunu protesto etti

BEŞİKDÜZÜ (DEMOKRAT)

Vakfıkebir ilçesinin Beşikdüzü bucağı çarşı merkezinde faşistler bıçak, demir ve sopalarla devrimcilere saldırdılar. Celal Özer adlı devrimci bir genç yüzünden yaralandı.

Saldırıya uğrayan devrimciler, olay yerine gelen komiser Ahmet Kuru'dan saldırganların yakalanmasını istediler. Ancak Kuru, devrimci gençleri karakola götürmek istedi. Emniyetin tutumunu protesto eden bucak halkı, karakolun önünde toplanarak Komiser Ahmet Kuru'yu tartakladı.

Polis karakolu önünde "kahrolsun faşizm" diye slogan atan Bucak halkı olay üzerine Beşikdüzü'ne gelen Vakfıkebir Kaymakamından, Komiserin faşistlere yardım ettiğini söyleyerek tutuklanmasını istediler.

İlker Mahallesi halkı zamlara ve baskılara karşı gösteri yaptı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara, İlker Mahallesi halkı zamları ve baskıları protesto amacıyla bir gösteri yaptı. Gösteride Demirel Hükümetinin devalüasyon kararı ile halk üzerindeki baskıları yerildi.

Gösteri için toplanan gruplar iki kol halinde yürüyüşe geçip daha sonra birleşip, zamları ve devalüasyonu yeren sloganlar atarak başka hiç bir olaya meydan vermeden dağıldılar.

Çalışanlara yönelik baskıiar yaygınlaşıyor

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Yurdun çeşitli yörelerinde sürgün, kıyım ve baskı uygulamalarının sürdürüldüğü ve bunların işçi, öğretmen, memur, sağlık emekçilerini kapsayacak biçimde yaygınlaştırıldığı bildirildi.

● RİZE

Bedirhan Birben'in Genel Müdürlüğe atanmasıyla birlikte 40.000'e yakın işçi ve memurun çalıştığı ÇAY-KUR'da çalışanlar arasında huzursuzluk ve güvensizliğin had safhaya vardığı yeni yeni sürgün ve kıyım listelerinin düzenlendiği, işçi ve memurlara baskı yapıldığı bildirildi.

İkinci MC döneminde, hamile kadınları sürmesi ve 1 gecede 400 faşisti işe almasıyla tanınan Genel Müdür Bedirhan Birben'in 125 kişilik yeni bir sürgün listesi düzenlediği öne sürüldü. Bu arada ÇAY-KUR Genel Sekreteri Cahit Şenkul'un paketleme fabrikasına, Fevzi Acar'ın Kemalpaşa'ya, Kemalpaşa Çay Fabrikası Müdürü Turgut Altıntaş'ın Erzurum'a, TÜM-DER Rize Şube Başkanı Haydar Avcı'nın Adana'ya sürüldüğü açıklandı. TÜM-DER üyesi 2 memurun da 10 gün içinde ikinci kez yerleri değiştirildi.

Tapu Kadastro Memurları Derneği, TAK-DER adına yapılan yazılı açıklamada, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nde çalışan TAK-DER üyesi memurların baskı altında tutuldukları, faşistlerin verdiği listeye göre dernek üyelerinin gözaltına alındıkları belirtilerek, yapılan baskılar kınandı.

● ANKARA

İmar ve İskan Bakanlığında çalışan devrimci memurlar, kıyım ve sürgünleri protesto amacıyla Millet Meclisi Başkanlığı'na, Danıştay'a ve CHP Genel Merkezi'ne mektup yazdılar. Bu nedenle Kızılay Postanesine giden yüzlerce memur uzun bir kuyruk oluşturdu

Türkiye Elektrik Kurumu Köy Elektrifikasyonu 1.Bölge Müdürlüğüne bağlı Yozgat Başmühendisliğinde çalışan devrimcilere baskı yapıldığı ve çalışanların can güvenliklerinin olmadığı bildirildi.

Köy Elektrifikasyonu 1.Bölge Müdürlüğü Yozgat Başmühendisliğinde çalışan Adem Topdemir'in faşistler tarafından aşırı şekilde dövülmesine, burnu kırılmasına ve gözünün de şişmesine rağmen doktorların rapor vermekten kaçındığı, kendisinin bir şeyi olmadığını söyledikleri kaydedildi. Sigorta hastanesinde ancak 10 günlük bir rapor alabilen Topdemir'in ev sahibi ve eşinin de tehdit edildiği, Yozgat'tan göçe zorlardığı haber verildi.

● GİRESUN

Yeni atanan sağlık müdürü Burhan Kara, göreve gelir gelmez, İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı kuruluşlarda çalışan TÜS-DER üyesi 15 kişiyi görevlerinden alarak bir bölümünü Giresun dışındaki illere, bir bölümünü de merkezden uzak ünitelere verdi. TÜS-DER yöneticileri 40 kişilik bir sürgün listesinin hazırlandığını belirttiler.

Dernekler Yasasındaki değişiklik yürürlüğe girmeden uygulanıyor

GÖRDES—MANİSA (Cenap GÜVEN)

Güneşli kasabasında kurulu bulunan 'Gördes Güneşli Gençlik ve Kültür Derneği" amaç maddesinde "Gençliğin hangi anayasal hakları korunup geliştirileceği açıklanmadığı" gerekçesiyle derneğin kurulamayacağı Manisa Vali Muavini Nevati Karakayalı tarafından dernek yöneticilerine bildirildi.

Gördes Güneşli Gençlik ve Kültür Derneği"nin 3.amaç maddesinde, "gençliğin anayasal haklarını koruyup geliştirmek, boş zamanlarını anlamlı ve yararlı bir şekilde değerlendirerek toplu yaşama, dayanışma ve örgütlenme anlayışı ile alışkanlıkları kazandırmak" hükmü yer almaktadır.

Vali yardımcısının Gördes Kaymakamlığı'na gönderdiği yazıda, iki amaç güden derneklerin kurulamayacağı belirtiliyor.

Malatya'nın Gündüzbey Semtinde devrimcilerin evleri taranıyor

MALATYA (DEMOKRAT)

Malatya'nın Gündüzbey semtinde faşistlerin bazı devrimci yurttaşların evlerini silahla taradıkları bildirildi.

Son olarak 17 ocak günü bir devrimci yurttaşın evinin faşistler tarafından tarandığı, o sırada içerde televizyon seyretmekte olan ev sakinlerinden tesadüfen yaralanan olmadığı öğrenildi. İlçedeki ilerici yurttaşlar evlerin taranması olayıyla ilgili olarak içlerinden Hergün Gazetesi İlçe Muhabiri Adnan Çağlar'ın da bulunduğu şu isimlerden şüphelendiklerini öne sürdüler: 'Yavuz Küçüker, Ertuğrul Danacı, Mehmet Ali Kurt, Mehmet Çağlar, Mehmet Doğaç." Gündüzbey'li devrimci yurtttaşlar "Bizleri bu tür saldırılarla yıldırmaya ve sindirmeye çalışıyorlar ama yılmayacağız" dediler.

Tüm-Der Karadeniz Bölge toplantısı yapıldı

GİRESUN (Cihat KASABOĞLU)

Tüm-Der Karadeniz Bölge Toplantısı geçtiğimiz günlerde Giresun'da yapıldı. Tüm-Der Genel Sekreteri Tahsin Uslu'nun yönettiği toplantıya, Giresun Ordu, Bulancak, Borçka, Gümüşhane, Artvin, Şavşat, Trabzon, Tonya, Rize, Of, Gölkay Tüm-Der Şube temsilcileri katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan Artvin Tüm-Der temsilcisi, 24 Aralık direnişi nedeniyle 50 arkadaşlarının açığa alındığını, 20 arkadaşlarının çeşitli illere sürüldüğünü belirterek uygulamaları kınadı.

Doğançayır halkına yapılan baskılar kınandı

EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ (EKÖB) Merkez Yürütme kurulu üyesi Hüseyin Selvi, Doğançayır Köy Kooperatifi Başkanı ve 8 arkadaşının tutuklanmalarını ve Doğançayır'da süre gelen baskı ve antidemokratik uygulamaları kınadı.

Hüseyin Selvi demecinde özetle şunları söyledi: "Egemen gerici güçlerin emekçi halk güçlerimize yönelik ve demokrasiyi boğmayı amaçlayan topyekün saldırısı bütün hızıyla sürmektedir.

Biz Emekçi Köylü Birliği olarak tüm anti-demokratik uygulama ve baskıları protesto ediyor ve Yüksel Ulukoca ve 8 arkadaşının serbest bırakılmasını talep ediyoruz"

Güvenlik kuvvetleri Çal'ı didik didik aradı

ÇAL(DEMOKRAT)

Denizli'nin Çal ilçesi geçtiğimiz günlerde didik didik arandı. Gece sabaha karşı başlatılarak gündüz öğleden sonraya kadar sürdürülen aramalar sırasında suç unsuru bulunamadı. Evlerinden alınarak karakola götürülen çok sayıda kişiden biri dışında hepsinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

Sabaha karşı çok sayıda güvenlik görevlisinin ilçeyi sarmasıyla başlayan operasyon, evlerin tek tek aranmasıyla sürdürüldü. Aramalar sırasında 7'den 70'e herkesin kimlik kontrolü yapıldı.

Operasyona tanık olan bir yurttaş "Kasaba meydanında toplanan halka, rütbeli askerlerce zaman zaman "Sizin gözünüzü dört zibidi korkutmuş. Üç-dört zibidi sizi yıldırmış. Sizler kimlerden korkuyorsunuz. Hadi alın elinize fırçayı duvarlardaki yazıları silin" dendiğini ancak halkta en ufak bir kıpırdama olmadığını ifade etti.

GÖSTERGE

Son ekonomik kararlar (5)

Aslan Başer KAFAOĞLU

Ne dış ticaret açığı azalır. Ne de enflasyon yavaşlar...

Son alınan ekonomik kararların "son derece ciddi", "enflasyonu durdurucu" olduğunu ileri sürenler nedense profesör ve bilim adamları arasında pek çok. Aslında bunlar "bilim", "hesap kitap"tan söz ederken, bilimle ve hesap kitapla selamı sabahı bile kesen kimseler. Gazetemizde yayınlanan demeçlerden Prof.Feridun Ergin, Prof.Yüksel Ülken ve [illegible] Akgüç dışında bir çoğu hem "bilim"den, "hesap kitap"tan söz ediyorlar ve hem de bilime hesaba kitaba hiç uymayan bir tutum içindeler.

Bu kararlarla ihracatın artacağı yoktur. Kanıtı Haziran 1979'da yüzde 81 oranında devalüasyon yapıldıktan sonra dış satımların artacağına azalmaya yüz tutmasıdır. Bunda da öyle olacaktır. Demirel ve çevresinin kendi icraatları olduğu için pek savundukları 1970 devalüasyonunda da dış satım artmamıştır. (Artış olmuşsa bu dış alım artışının çok gerisinde olmuştur, bunun için artmamıştır diyoruz) Bu kez gine olmayacaktır, dış ticaretimizdeki durum 1970'den çok farklıdır ayrıca. İhracatta tarımsal ürünlerde olmayacaktır artış. Çünkü tarımsal ürünlerin dış satışlarına uygulanan döviz kuru ilk yazımızda anlattığımız gibi artırılmamıştır. Bir elle 70 liraya çıkan dış satım dövizi öteki elle "istikrar fonuna katılma payı" denerek alınmıştır. Kaldı ki 1970'den de hasis davranılıp tarıma ağır yükler getirilmiştir. Gübreye en az yüzde 500, mazota yüzede 150 oranında zam gelmiştir. Bu zamlarla artacak tarımsal maliyetler özellikle pamuk başta olmak üzere o [illegible] ki, ihracata olanak bulunmayacak.

Sanayi ürünlerine gelince: Bu [illegible] akaryakıta yüzde 150, elektriğe yüzde 180, demirçeliğe yüzde 60, şekere yüzde 90, kömüre yüzde 100 zam gelirken, yüzde 48 devalüasyonla ihracat ne kadar artabilir?

Zaten dış satımın artmayacağına başka bir ifadeyle resmi kur üstünde yeni bir kur belireceğine hükümet de inanmış olmalı ki, sanayicilere 40 bin dolara kadar dövizi getirmeme, serbestçe kullanma hakkı veren bir karar vardır, yeni önlemler arasında... Bu elbette sanayiciye ihracat yaptığında özendirme vermek için olmalı. Eğer resmi kurla serbest kur hep aynı kalacaksa bu hükme ne gerek var. Rakamla anlatalım: Hükümet aldığı bir kararla sanayici ihracatçıların bir kısım dış satımlarının dövizlerini serbestçe satma izni vermiştir. Niçin? Sanayici ihracatçı bu dövizini 70 liranın üstünde fiyatla satabilsin, bu yolla ihracata daha çok gitsin diye. Bu yolda alınan kararın bir anlamı olabilmesi için hükümetin kendisinin 70 lira üzerinde bir döviz kuru olabileceğine inanması gerekli. İnanıyor ki bu kararı alıyor.

Bu kararlarla enflasyon da önlenemez. Enflasyonun önlenmesi ne demek? Fiyat artışlarının bitmesi, gelir dağılımının ücretlilerin çıkarlarına karşıt gidişinin durması demek. Oysa bir yıllık enflasyon sürecinde meydana gelebilecek fiyat artışlarına bir kaç günlük zam operasyonuyla varılmıştır. Gübreye yüzde 500, akaryakıta yüzde 60-70 demir çeliğe yüzde 60, kömüre yüzde 100 elektriğe yüzde 180 zam yapıldığı bir ülkede yaşamın en az yüzde 80 pahalılaşacağını anlamak için biraz hesap kitap bilmek yeter. Sayın Başbakan'ın biz hesap kitap bildiğini biliriz. En azından Teknik Üniversite'de okumuş ve Orta Doğu Teknik Üniversitesinde ders okutmuştur. Bu formasyonda bir devlet adamı bir hesap cetveliyle bile

(Devamı 7. Sayfada)

KISA KISA

● ÇORUM bölgesinde bol miktarda kullanılan 'Pesticides" adlı tarım ilacının belli bir birikim sonucunda insanlarda sarılık, kısırlık ve kanser gibi hastalıklara yol açtığı ve son günlerde bu bölgede sarılık hastalığından dikkati çekecek kadar artış olduğu bildirildi. Özellikle çocuklarda görülen bu hastalığa "sarılık virüsü"nün değil, tarım ilaçlarının yol açtığını belirten ilgililer önlem alınmasını istediler.

● ANKARA Türkiye ile Polonya arasında Enerji, Sanayi, Teknoloji, Ulaştırma ve Turizm alanlarında işbirliği imkanlarının ele alınacağı görüşmeler Ankara'da başladı.

İki gün sürecek olan görüşmelerde, enerji, ulaştırma, sanayi teknoloji ve turizm alanında işbirliği imkanları gözden geçirilecek. Ayrıca Ticaret Bakalığının koordinasyonunda uzun dönemli ticaret protokolu çerçevesinde bankacılık düzenlemesi görüşmeler yapılacak.

● Yerli üretim traktörlere yeni bir zam geliyor. Bu yüzden traktör satışları tüm yurtta durduruldu.

Montajı Türkiye'de yapılmakta olan Massey-Ferguson model traktörlerin satışları ikinci bir emre kadar durduruldu. Kredili ya da peşin olarak satış yapılmayacak. Bu traktörlere yeni bir zammın yapılması bekleniyor.

● TRABZON'da dolmuş ücretlerine yüzde 50, et fiyatlarına ise, yüzde 30 oranında zam yapıldı. Belediyenin belirlediği fiyatlara göre, şehir içi dolmuş ücretleri 15 liraya yükseltilirken, kemiksiz sığır eti 220 liraya, kemikli sığır eti de 175 liraya, kemikli koyun eti 200 liraya, ve kemikli keçi etinin 160 liraya yükseltildiği belirtildi.

● MURGUL(Artvin) Bakır İşletmesinde işçiler mazot yokluğu nedeniyle işyerlerine taşınamadıkları, çevre köylerinden gelen işçilerin ulaşımlarının işletmeye bağlı servis arabalarıyla sağlandığı bildirildi. Son günlerde akaryakıt yokluğu nedeniyle servis arabalarının kaldırılarak tüm köylerle irtibatın kesildiği ve işçilerin çok zor durumda oldukları belirtildi.

● İZMİR Ege Çiftçiler Derneği Başkanı Burhan Maner 1979 ürünü ekici tütün piyasasında başfiyatın 130 lira olmasını istedi. Maner böyle bir fiyatın üreticiyi tatmin edebileceğini belirterek "ancak 130 liranın altında bir fiyat, ekici kesimini bu koşullarda çok zor durumda bırakacaktır" dedi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Domuzdan yana

Turhan TEMUÇİN

Devalüasyonun enflasyonu, enflasyonun devalüasyonu izlediği artık ev kadınları tarafından bile bilinen bir gerçektir. Burada "artık ev kadınları" dememiz bir haksızlıktır. Çünkü bu olguyu en iyi bilenler Türkiye'de ev kadınları olmuştur. Devalüasyondan sonra bir tencere yemeğin kaça kaynıyacağının hesabını ev kadınlarımız çoktan yapmışlardır bile. Demirel, istediği kadar alınan devalüsyon kararının durmuş Türk ekonomisini hareketlendireceğini söylesin dursun. Hareketlenen ceblerden dışarıya doğru para akışıdır. Olan gene halka, memura, işçiye, köylüye olmuştur. Örtülü MC iktidarının yandaşları, Holding imparatorları, Mıgırdıç Şelefyan kalıntıları hareketlendirilen ekonomi ile bir kez daha köşeyi dönmüşlerdir.

Sanayileşmiş, ekonomisi dengeli ülkelerde devalüasyon dışsatımı kolaylaştırmak açısından bir önlem olarak kabul edilebilir. Ve böyle bir devalüasyonun iç ekonomiye yansımaması da sağlanır.

Türkiye gibi sanayiinin tümü dışa bağımlı bir ülkede hangi sanayi ürünleri, hangi pazarlarda satılacaktır da devalüasyon yapılır?

1958 den bu yana yapılan hangi devalüasyon yarar sağladı da şimdi ki sağlasın? Hangisi ekonomimizi kurtardı da şimdiki kurtarsın?

Demirel bunu bilmez mi?

Bal gibi bilir! Bal gibi bilir de onun için TV ekranlarında işi Tanrı'ya bırakarak "Cenab-ı Allah yardımcımızdır" der!

O halde niye yapar devalüasyonu. Bu sorunun yanıtını bulabilmek için devalüasyon kararının açıklanmasından hemen sonra Holding imparatorlarının demeçlerine bakmak yeterlidir. Herbiri, handiyse göbek atacaklar sevinçlerinden. Eldeki stok demirler, ilaç ham maddeleri, kağıt bobinleri, elektronik araçlar, çimentolar, gizli kasalardaki çeşitli yabancı paralar bir gece için de, ansızın yavrulayıvermişlerdir.

Örneğin cebinde bir milyon liralık doları olanlar, sabap kalktıklarında kırkbinliralık kağıdları olduğunu görmüşlerdir.

Alın gazeteleri elinize istediğiniz kadar arttırınız bu örnekleri. Sonuç, bir gecede bisikletle yatanlar otomobille, otomobille yatanlar da uçakla kalktılar.

Ya, yatıp da kalkamıyanlar!

Yani bu devalüasyon denen nesnenin her zaman kazığını ta kuyruk sokumlarına kadar yiyenler.

İşçi, emekçi, köylüler.

İşçilerin toplu sözleşmelerle aldıkları bir gecede uçup gitmiştir. Emekçiler, memurlar, askerler, aydınlar devalüasyon sabahı kalktıklarında, daha o sabah yumurtayı on ikibuçuk liradan almağa başlamışlardır.

Ve bunun sonu bir avuç insanın biraz daha fazla kazanması, biraz daha sömürebilmesi için tüm halkın iyice yoksul kalmasıdır.

Eh! Eğri oturup, doğru konuşalım. Bunun böyle olması doğal değilmi? AET'lerin, OECD'lerin, IMF lerin bağımlılığında, yerli işbirlikçilerin doğrultusunda bir iktidar kimden yana olacaktı? Çalışanlardan, işçi sınıfından değil elbette. Ve elbette ki, sevgilim, elbette ki domuzdan yana!

Ve domuzdan yana olanlar böyle tezgahlamışlardır hep oyunlarını. Önce iç olaylara dikkat! "Komonizm" geliyor! Milli Birlik, beraberlik, bütünlük. Dumlupınar, Sakarya, Çemişkezek! Ve ardından Afganistan, İran, Pakistan. Kuran kursunu bitirenler cemiyetinin Afgan müslümanlara yardım kampanyası. Tariş'te birinci İnönü meydan savaşı, Antakya'da çıkarma hareketi, karakollarda sazlı, sözlü işkenceler ve ardından:

Kanuni Sultan Süleyman'ın durgun ekonomimizi hareketlendirme operasyonu: Devalüasyon!

Türkiye'deki bir olgunun hiç akıllardan çıkmaması gerekir. Türkiye'de her devalüasyondan sonra siyasal iktidarlar ortadan silinmiştir. Menderes'i 1958 devalüasyonu, Demirel'i 1970, Ecevit'i 1978 ve 1979 devalüasyonları yıkmıştır.

Şimdi geldik 1980 devalüasyonuna. Önümüz de Mart. Mart ayı bereketli aydır. Suyun toprağa yürüdüğü, tomurcukların kıpırdandığı aydır. Bereketinden olacak Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin bütçeleri de Mart ayında çıkar. Bütçe oylamasında Süleyman Bey'i göreceğiz. Bakalım bu yaptıklarının altından nasıl kalkacaktır. Ve sonra nasıl gidecektir.

Aklıma gelmişken yazmadan edemedim. Onbin mark karşılığı Almanya'ya uçan eski TV müdürü gittiğinde 27 bin lira alıyordu. Şimdi ise [illegible] bin lira alacak. Yani o da devalüasyonun köşeyi dönenlerden. İyi mi? Anlaşılan yenisi de TV Genel Müdürlüğünden her zaman onbin mark karşılığı Almanya'ya gidilir sanıyor ki, Dinazorlar devrinden kalmış kişileri ekranlara çıkartıp [illegible] "Komonizm" edebiyatı yaptırıyor. Böyle [illegible] Süleyman Bey'e yaranıp yerini sağ[illegible] sanıyor. Süleyman Bey kendi [illegible] gider, nerde kaldı ki başkasına [illegible] Sevimli TV çocuğu bunu [illegible]

[illegible] Mart'a kadar soğuktan, yokluktan, anarşiden, açlıktan, devalüasyondan ölmezsek Mart'a domuzdan yana olanların sonunu göreceğiz. Hemi de iyi göreceğiz ha'...

Karaman'da son zamları savunan bir AP'li dövüldü

Karaman ilçesinde Ahmet Tekyıldız adında bir AP'linin kahvede son yapılan zamları savunurken, İbrahim Korkulu ve Abidin Yağdelen adlı kişilerce dövülerek yaralandığı iddia edildi.

Konya Selçuk Üniversitesi yemekhanesine patlayıcı madde atıldı. Bu arada özel bir dersanenin önünde çıkan olayda Ali İhsan Doğan adında bir öğrenci silahlı saldırıya uğradı ve yaralandı.

Konya kent merkezi'nde Hastane Caddesi'nde Erdoğan Yobaşı adındaki bir işadamı tabancayla vurularak öldürüldü. İşadamını öldürdüğü öne sürülen Hasan Bülbül olaydan sonra yakalandı.

Konya'da kent merkezi'nde Ali İhsan Doğan adında bir kişinin siyasal görüş ayrılığı nedeni ile Adnan Berber tarafından tabancayla vurularak yaralandığı iddia edildi.

Ereğli ilçesinde Sümerbank Bez Fabrikası'nda çalışan Ziya Kanat adlı kişinin saldırısına uğrayan Mehmet Çakmaktepe ve Bülent Nişasta adlı işçilerden Mehmet Çakmaktepe'nin yaralandığı, saldırganın ise kaçtığı bildirildi.

ADANA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ, BİR KİŞİ DE YARALANDI

Akıncılar Mahallesi'nde kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Saffet Taş adlı bir kişi vurularak öldürüldü. Yavuzlar Mahallesi'nde meydana gelen olayda Remzi Türk adlı bir kişi kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle ağır yaralandı. Türk, SSK Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Sıdıka Sabancı İlkokulu'nun önündeki yaya geçidi köprüsüne sol içerikli bir pankart asıldığı bildirildi. Pankart daha sonra indirildi.

Aralarında Adana Mühendislik Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı ile bir öğretim görevlişinin de bulunduğu TMMOB Makina Mühendisleri Adana Bölge Şubesi Yönetim Kurulu üyelerinden 6'sı gözaltına alındı.

ANKARA ULUS'TA SİLAHLI SALDIRIYA UĞRAYAN BİR KİŞİ YARALANDI

Ulus'ta Mahir Bozkurt adlı bir kişi silahlı saldırıya uğradı, ağır yaralandı. Ulus'ta bulunan Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı civarında yürümekte olan Mahir Bozkurt'a plakası saptanamayan bir oto içinden yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonunda Bozkurt 3 yerinden aldığı kurşunlarla ağır yaralı olarak Numune Hastanesi'ne kaldırıldı.

GAZİANTEP NİZİP'TE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep'in Nizip ilçesinden Karakamış bucağına gitmekte olan Şahap Kahraman adlı bir şahıs, kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından yolda yürürken vurularak öldürüldü.

Gaziantep'te silahlı dört kişi tarafından soyulan kuyumcu dükkânından 5 kilo altın ve çeşitli ziynet eşyası alan silahlı 4 soyguncunun olaydan sonra kaçtıkları bildirildi.

HOPA'DA GÖZALTINA ALINAN 9 KİŞİ TUTUKLANDI

Artvin Hopa'da MHP yanlısı Yavuz Sonbay'ın öldürülmesi nedeniyle gözaltına alınan Halis [illegible]oğlu, Sevim Küçük, Aydın Avcı, Alaattin Demirci, Tahsin Şahin, Sedat Civelek ve Nizamettin Yılmaz adlı devrimciler "dosyanın tamamlanmadığı" gerekçesiyle tutuklandılar. Tutuklular arasında CHP'li olarak bilinen ve Kemalpaşa halkının sevip saygı duyduğu, öldürülen MHP yanlısı Yavuz Sonbay'ın amcası 60 yaşındaki Mehmet Sonbay ve Ali Balcı'nın da bulunduğu bildirildi. Tutuklular kendileriyle görüşen Demokrat muhabirine Artvin'den gelen sivil kişilerin jandarma karakolunda kendilerine işkence yaptıklarını, suçu zorla kabul ettirmeye çalıştıklarını öne sürdüler.

KIRIKHAN İLKÖĞRETİM MÜDÜRÜ AĞIR YARALANDI

Hatay'ın Kırıkhan İlçesi İlköğretim Müdürü İsmet Çeken, uğradığı silahlı saldırı sonucunda ağır yaralandı.

Öğle yemeği için evine gitmekte olan İsmet Çeken'in kimliği belirlenemeyen bir kişinin silahlı saldırısı sonucunda ağır biçimde yaralandığı bildirildi. İskenderun SSK Hastanesi'ne kaldırılan Çeken'in sağlık durumunun ciddi olduğu öğrenildi.

1 AY ÖNCE VURULAN GENÇ HASTANEDEN TABURCU EDİLDİKTEN SONRA ÖLDÜ

İzmir Ballıkuyu semtindeki bir kahvehaneye açılan ateş sonucunda yaralanan ve tedavi edildiği hastaneden bir süre önce taburcu edilen Erhan Çatalak adlı kişi dün öldü. Erhan Çatalak'ın ölüm nedeninin anlaşılması için otopsi yapılmasına savcılık tarafından karar verildiği bildirildi.

Kiraz ilçesine bağlı Hisar köyünde bir öğretmeni tırpanla tehdit eden iki kardeş tutuklandı. Mustafa ve Muzaffer Dönmüş adlı saldırganlar kahvede köyün öğretmenini "komünist öğretmenleri bu köyde barındırmayacağız, hükümet artık bizim, sizi buralardan sürdüreceğiz" diye tehdit ettiler. Daha sonra kahveden ayrılan öğretmene tırpanla saldırdılar, öğretmenin şikâyeti üzerine yakalanan saldırganlar gönderildikleri mahkemece tutuklandılar.

TKP (ML) YANLISI OLDUKLARI ÖNE SÜRÜLEN 98 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkilileri, yaptıkları açıklamada, Kocaeli, Bursa ve İstanbul'da yapılan operasyonlarda TKP (ML) yanlısı 98 kişinin gözaltına alındığını öne sürdüler.

Kumkapı Mabeyinci Yokuşunda bulunan bir evde sağ görüşlü matbaa işçisi Ömer Uğraş, kursunlanarak öldürüldü. Olay yerinde masa üzerinde "Bekir ve Cemal yoldaşlarımızın kanı yerde kalmayacak-Yolumuz Çayanların yoludur" yazılı bir pusulanın bulunduğu öne sürüldü.

Zeytinburnu Nuripaşa Mahallesi'nde Yaşar Karaman adlı sağ görüşlü bir kişi kimliği belirsiz kişilerce bıçakla ağır yaralandı. Yaralı kaldırıldığı Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde öldü.

Lâleli'de Lâleli Camii duvarına "TKP'nin kurucusu 15'lerin katilini unutmayacağız. 28, 29 [illegible]" yazılı bir pankart asıldı.

Sefaköy Yeşilova Mahallesi'nde 150-200 kişinin katıldığı bir gösteri yapıldı. Gösteri sırasında "Zama zulme karşı tek yol devrim" ve "DEV-GENÇ halkımızla el ele" sloganlarının atıldığı ve gözaltına alınan olmadığı bildirildi.

Tekel Genel Müdürlüğü arkasına asılan bombalı pankart daha sonra güvenlik kuvvetlerince etkisiz duruma getirildi.

Maçka Maden Fakültesi öğrencileri, okullarının dağılışı sırasında jandarmanın duvar gazetelerini yırtmasıyla çıkan olayları protesto için kısa süren bir gösteri yaptılar. Öğrenciler daha sonra olaysız dağıldılar.

Dolapdere'de, MHP Beyoğlu İlçe Üyesi Ahmet Zeynel Yağmur adlı bir işçi, kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu çeşitli yerlerinden vurularak yaralandı.

TRABZON'DA 9 OCAK'TA VURULAN ÖĞRENCİ ÖLDÜ

Cumhuriyet Mahallesi'nde 9 Ocak günü vurulan ve Trabzon Numune Hastanesi'nde tedavisi süren devrimci İhsan Hacımuratoğlu önceki akşam öldü.

Taksim meydanına ve sahildeki Emperyal Gazinosu'nun önüne bombalı pankartlar asıldığı bildirildi. Yetkililer pankartların daha sonra indirildiğini ve bunlara bomba süsü verilmiş olduğunu söylediler.

BATMAN'DA BİR TAKSİ ŞOFÖRÜ ÖLÜ BULUNDU

Taksi şoförlüğü yapan ve bir haftadır kayıp olan Osman Yardan adlı kişi, ölü olarak bulundu. Olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü bildirildi.

HAKKINDA DÜZENLENEN MÜFETTİŞ RAPORUNA RAĞMEN

Kaymakamlık yapması sakıncalı görülen Hasan Çakır, Hatay'a Vali Yardımcısı oluyor

HASAN ÇAKIR HAKKINDA İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜFETTİŞLERİ TARAFINDAN HAZIRLANAN RAPORDA "YÖNETİCİLİK YAPMA YETENEĞİ YOK" DENİLİYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

Kaymakamlık yapması bile sakıncalı görülen, halkla ilişkisi olmayacak pasif bir göreve getirilmesi gerektiği belirtilen Hasan Çakır, en hassas bölgelerden biri olan Hatay iline Vali Yardımcısı oluyor.

Konya-Seydişehir Kaymakamı iken şeriatçılık yaptığı, Türkiye'nin ancak şeriat ve Kuran'a göre idare edilmesi halinde düzeleceğini her yerde açıkça söylediği saptanan Hasan Çakır yapılan ihbar ve şikayet üzerine, daha önce pasif bir görev alan Hatay Valiliği Hukuk İşleri Müdürlüğü'ne atanmış, Hasan Çakır'ın bu konuda yürütmeyi durdurma isteği Danıştay 5. Dairesi'nce reddedilmişti.

FAŞİSTLERLE ARASI ÇOK İYİ

Hasan Çakır'ın Seydişehir Kaymakamı iken, kumar oynadığı, aşırı şekilde içki içtiği ve Seydişehir halkını sağcı-solcu diye ikiye bölerek, şehirde gerginliği arttırdığı, Ülkü Ocakları'na kayıtlı lise öğrencileriyle makamında görüştüğü, saatler süren görüşme sırasında hiç bir işin yapılmadığı müfettiş raporunda saptandı. Demirel hükümetinin iktidara gelmesinden sonra hızla süren yanlı atamalar arasında Hasan Çakır'da Hatay İli Vali Yardımcılığı'na atanıyor.

CUMHURİYET İDARESİ VE DEMOKRASİYE İNANMIYOR

Seydişehir Kaymakamı iken Hatay İli Hukuk İşleri Müdürlüğü'ne getirilen Hasan Çakır için İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişi Kadir Aydoğan'ın 4.7.1977 tarihinde İçişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na verdiği ön raporda, Hasan Çakır'ın Cumhuriyet idaresine ve demokrasi esaslarına inanmadığı ve bunların birer uydurmadan ibaret olduğunu, Cumhuriyet Savcı Yardımcısı ve Sorgu Hakimi'nin yanında da söylediği belirtiliyor.

Seydişehir'e giden CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ile yanındaki heyete Kaymakam Çakır'ın aynı görüşlerini söylediği belirtilen raporda, ilçenin Kazlıca köyünde inşa edilecek olan caminin temel atma töreninde, törene katılan bine yakın yurttaşın önünde yaptığı konuşmada, şeriat esaslarından ayrıldığımız için bu duruma geldiğimizi, İslâmın şartlarının belirli ve kesin olduğunu, sadece cuma namazı kılanların Müslüman olamayacağını söylediği, yine ilçenin Gevrekli kasabasında, bir cuma namazı öncesinde, yanında birlikte bulunduğu bir il genel meclisi üyesi (Biliyor musun ben hali feyim, burda cuma namazını aslında benim kıldırmam gerekir) dediği, ancak alaya alındığını anlayınca bu niyetinden vazgeçtiği bildiriliyor.

MÜFETTİŞ RAPORUNDA ÇAKIR'IN SEYDİŞEHİR KAYMAKAMI İKEN KUMAR OYNADIĞI AŞIRI ŞEKİLDE İÇKİ İÇTİĞİ VE HALKI SAĞCI–SOLCU DİYE İKİYE BÖLDÜĞÜ BELİRTİLİYOR.

Raporda, Hasan Çakır'ın kesinlikle taraf tuttuğu belirtilerek şöyle deniliyor.

"NAMAZ KILMAYANLAR KÂFİR".

"Kendisinin her fırsat ve vesilede, açıkça namaz kılmayanları kâfir, CHP'ye mensup olanları genellikle komünist olarak nitelediği. bu çok açık duygusallığı ve taraf tutması yüzünden ilçede muayyen bir zümrenin kaymakamı olarak tanındığı, ilçe jandarma komutanı ve C. Savcısı Yardımcısının beyanlarına göre ilçede bir olay olsa tetkik ve tahkik sonucunu beklemeden bu işin solcular tarafından çıkarıldığı kanaatini hemen belirtiverdiği, olay faili tesadüfen sağ görüşe mensup kimselerden ise, o takdirde hemen solcular tahrik etmiştir deyip suçu solculara yüklemeye çalıştığının artık aşikar bulunduğu... Bu suretle Kaymakam Hasan Çakır'ın tarafsız davranmadığı, bir tarafı tutmakta olduğu, fikrinin halkta yaygın bir kanaat olarak iyice yerleşmiş bulunduğu, dolayısıyla devlet otoritesinin temsil edildiği kaymakamlık makamına itimat ve güvenin son derece sarsıldığı, zaafa uğradığı, bu hususu adalet mensuplarının da bilhassa belirtmekte oldukları, anlatılan bu hususların şüpheye mahal olmayacak şekilde birer gerçek olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.

YÖNETİCİLİK YAPMA YETENEĞİ YOK

İçişleri Bakanlığı Müfettişi tarafından Seydişehir Kaymakamı iken Hatay İli Hukuk İşleri Müdürlüğü'ne, ardından yeni Demirel hükümetinin kurulmasından sonra Hatay İli Vali Yardımcılığı'na getirilen Hasan Çakır hakkında düzenlenen raporun sonuç bölümünde Çakır'ın yöneticilik yapma yeteneğinde olmadığı belirtilerek şöyle deniliyor:

"1 - Gerek ilçe halkının siyaseti ve gerekse kaymakamlık müessesesine daha fazla zarar verdirilmeden adı geçen kaymakamın en kısa bir sürede bu ilçedeki görevinden alınması.

2–Kendisinin, Kaymakamlık, Mülki İdare Amirliği yapabilme yetenek ve yeterliliğini ve normal dengesini kaybetmiş olarak göründüğü, ilçede alay konusu haline geldiği, icrai görevlerde bulunmasının son derece mahzurlar yaratmaya devam edeceği, bu nedenle kendisinin İl Hukuk İşleri Müdürlüğü gibi vatandaşla teması olmayan pasif bir göreve alınmasının her yönden yerinde ve yararlı olacağı.

Kanaat ve görüşüne varılmış ve konunun son derece de önem arzetmekte bulunmasına binaen bu ön rapor hazırlanarak İçişleri Bakanlık makamının yüksek takdirlerine sunulmuştur.

"Emekçi halkın adayıyım"

Malatya Bağımsız Belediye Başkan Adayı Remzi Aslan'la söyleşi

Buluşacağımız kahveyi bulmak zor olmadı.

Kapıyı itip içeri girdiğimde, yoğun bir duman bulutu ile karşılaştım. Sigara dumanından göz gözü görmüyordu. İçeri girmemle kuşku dolu yüzlerce gözün bana dikildiğini hissettim. Tanınmadık biri ile karşılaşmak şaşırtmıştı kahvedekileri. Şaşkınlığın ötesinde ürkütmüştü.

Kahvelerin bombalandığı, otomatik silahlarla tarandığı, insanların kurşuna dizildiği bir ülkede bu şaşkınlık, bu kuşku ve bu ürküntü doğal değil miydi? Hele herkesin birbirini tanıdığı bir semt kahvesine bir yabancı gelirse.. Üstüne üstlük giyimi ile kuşamı ile de yabancı iseniz, omzunuzda asılı teypinizle, el çantanızla mutlaka ürküntü yaratırsınız, hangi kahveye girersehiz girin...

Yalnızca kuşku dolu gözlere değil, belirgin bir sessizliğe de neden oldu kahveye girişim.. Önce konuşmalar kesildi, arkasından tavla pullarından çıkan takırtılar.

Ben de şaşırmıştım.

Kendimi toparladım ve belirli belirsiz, "Merhaba..." dedim.

Kuşkular dağılmıştı. Merhaba sözcüğü o güzelim, sıcak insansı etkisini bir kez daha göstermişti işte.. Merak doluydu şimdi artık bakışlar.. "Düşman değilse, kimdi gelen.." İçin için sorulan, bakışlarda okunan soru buydu.

Merhabamı merhaba ile yanıtladı üç-beş ses.

Tam kapıya yakın masaya doğru yönelmiştim ki, arkalardan birilerinin güler yüzlerle bana yöneldiklerini, bulunduğum yere doğru yürüdüklerini gördüm.

Diğerlerine oranla bir adım önde olanı, buluşacağım, söyleşeceğim Remzi Aslan olmalıydı.. Malatya Belediye Başkanlığına aday Remzi Aslan.. "Merhaba, hoş geldin.." dedi. "Artık umudumuzu kesmiştik, gelmezsiniz diye.."

Geç kalmıştım gerçekten.

Özür diledim ve davet edilen masaya doğru hep birlikte yürüdük.

Masaya oturur oturmaz, birer merhaba faslı daha geçtik. Ne de güzel bir gelenektir. Kentli insan için yadırgatıcıdır ama gerçekten güzeldir, sıcaktır, yakındır merhaba geleneği.. Önce, toptan bir merhaba diyeceksin, ardından kaç kişi varsa herbiri ile ayrı ayrı merhabalaşacaksın...

"Çay, kahve? ..."

"Çay..."

dedim.

Çaycı gittikten sonra,

"Ben Remzi Aslan.." diye tanıttı kendini benimle konuşanı. Yanılmamıştım, oydu..

Tanışma faslını, sağdan–soldan üç beş soru-yanıt izledi. Kimini ben sordum onlar yanıtladı, kimini de onlar sordu ben yanıtladım. Sorularımı genellikle Remzi Aslan yanıtlıyordu. Diğerleri söze girmemeye özen gösteriyorlardı.

En iyisi, işe koyulmamdı. Gazeteci de olsanız, ilk kez karşılaştığınız biri ile konuşmakta zorluk çekersiniz.

"Başlayalım isterseniz."

"Evet başlayabiliriz artık..."

Yaklaşık üç saat sürdü Remzi Aslan'la söyleşimiz. Ben bu üç saatin nasıl geçtiğini fark etmedim. Bizi dinleyen belki 20'e yakın insan vardı, tek çıt çıkmadı söyleşinin sonuna kadar.. Sanki ilk kez dinliyorlarmış gibi dinlediler yeni baştan Remzi Aslan'ı...

Doğrusu, Remzi Aslan'ın, aktardıkları sorunlara yaklaşım biçimi, toplumsal olguları açıklamadaki duruluğu tümüyle şaşırtıcıydı benim için...

Tek sorumu bile yanıtsız bırakmadı. Zorlandığı soruyu da anımsamıyorum. Ben sordum, o yanıtladı.

MÜCADELE İÇİNDE SINIFIMIN BİLİNCİNE VARDIM"

"İstersen önce bize kendini tanıt...

"Doğru ya, maden işçisiyim aslında. Şimdi değil ama.. Uzun bir hikaye... Ben iyisi mi biraz baştan alayım."

Sigarasından derin bir nefes çektikten sonra, koyuldu anlatmaya kısa yaşam öyküsünü.

"Hekimhan'da doğmuşum. 1949 yılında... Hekimhan'ın, şimdiki ismiyle Yayladamı, eski ismiyle Ziyel köyünde. Yoksul bir köylü ailesinin çocuğuyum. İlkokulu Hekimhan'da okudum. Yoksulluğun gözü kör olsun, daha fazlasını okuyamadım. Sonra askere gidip geldim. Asker dönüşü ortaokulu dışardan bitirdim. Bilfer Maden Limited Şirketinde, Hekimhan'da, maden işçisi olarak çalışmaya başladım. Bir süre sonra, işyerimize devrimci bir sendika, Yeraltı Maden–İş Sendikası geldi. Bu sendikanın işyerimizde örgütlendirilmesi faaliyetlerinde yer aldım. Hani derler ya, sendika işçilerin, işçi sınıfının mücadele okuludur diye.. İşte ben de bu mücadele içinde bir işçi olarak kendi sınıfımın bilincine vardım. Çok şey öğrendim. Sonunda işyerimizde el birliğiyle gönül birliğiyle bu devrimci sendikanın örgütlenmesini ve yetki almasını başardık."

"Sendikal bir deney geçirmen, oldukça önemli. Bir belediye başkan adayının, örgütlü bir mücadele deneyinden geçmiş olması, sendikal bir uğraştan gelmiş olması, gerçekten önemli..."

"Katılıyorum görüşüne.. Gerçekten önemli... İşten atılmama neden olan bir deney ama. Pişman değilim ve geçmiş uğraşılarımdan onur duyuyorum. Evet, bazı işçi arkadaşlarım gibi ben de patronun gadrine uğradım ve sendikal faaliyetlerimden dolayı işten atıldım. Halen Malatya'da Karayollarında işçi olarak çalışıyorum. Ve bu işyerinde de sendikal çalışmalara katılıyorum. İşyerimizde faşist bir sendikanın etkinliğini kıran Doğu Yol–İş sendikasının kurucu üyelerindenim.. Şimdi de Malatya Belediye Başkanlığına bağımsız aday, olarak katılıyorum."

Anlaşılan yaşam öyküsünü öyle uzun uzadıya anlatmak istememişti. Kısaca özetleyivermişti.

"Çok kısa kestin Remzi..."

"Fazla uzatmanın bir gereği yok... Kendimden söz etmeyi sevmem. Yaşamımı dolduran uğraşılarımı aktardım, o kadar... Asıl önemlisi bundan sonrası..."

CESUR BİR KARAR

Çaylar tazelendiğinde ben ikinci sorumu yönelttim Remzi Aslan'a:

"Cesaretli bir karar bu. İki açıdan kararın cesur... Birincisi, Malatya gibi büyük bir kentte, bir emekçinin başkan adayı olması... İkincisi, seçimlere bağımsız olarak katılman... Bugüne kadar, bağımsızların seçim kazandığı az görülmüştür büyük kentlerde... Kazanmış olanlar da ya nüfuzlu sülâlelere dayanmıştır ya da–istisnai durumlarda da– aday bir doktor olmuştur, bir mühendis olmuştur.. Sorum şu: hangi siyasal tesbitlerden yola çıktın da seçimlere bağımsız olarak katılmayı seçtin? ..."

"Genellikle merak edilen nokta bu. Bir işçi, nasıl olur da Malatya Belediye Başkanlığı için aday olur da kazanır? ... Yılların verdiği bir koşullanma bu..."

"Yanlış anladın sorumu... Ben onu kastetmedim..."

"Hayır, ben de biliyorum ki sormak istediğin o değil... Ama bu nokta, benim önemsediğim bir nokta... Doğrudur, büyük kentlerde bağımsız adayların seçilme şansları azdır. Ben de katılıyorum... Üstüne üstlük, aday bir emekçiyse... Bu da doğrudur... Bugüne kadar gözlenen o... Kanımca siyasal gelişmeler bu yöndeki düşünceleri giderek değiştirmektedir... Hem de hızla... Neyse... Hangi siyasi tesbitlerden yola çıkarak başkanlık seçimlerinde bağımsız aday olduğum konusuna gelelim... Bilindiği gibi 1978 yılında Hamit Fendoğlu'nun (Hamido)un öldürülmesiyle boşalan belediye başkanlığı uzun bir süre askıda kaldı, uzun bir süredir seçimler yenilenmedi, yaptırılmadı. Demirel hükümetinin kurulmasıyla seçim tarihi saptandı. Gerici sağ güçler MHP ile birlikte ortak bir seçim bloku oluşturdular. Hamido'nun kardeşi İbrahim Fendoğlu'nu bağımsız aday olarak gösterdiler. Gerici–faşist güçlerin tek aday etrafında oluşturdukları bu cephesel birlik karşısında, ilerici yurtsever devrimci güçler arasında da benzer bir eğilimin, sol güçlerin de ortak ve tek aday ile bir seçim blokunun oluşturulması isteğinin ortaya çıkması kaçınılmazdı. Zaten bu da apaçık ortada duran bir zorunluluk. Bugün şehrimizde aklı başında herkes, gerici faşist güçlere belediyeyi teslim etmek istemeyen bütün herkes bilir ki, bunun tek bir yolu vardır. O da tüm ilerici güçlerin, devrimci demokrat güçlerin güçbirliği yaparak seçime katılmalarıdır. Bunun dışında başka bir çare yoktur. Bunun dışında çare olarak ortaya sürülen her görüş şu ya da bu şekilde belediyeyi gerici faşist güçlere teslim etme, daha doğrusu hediye etme gibi bir art niyetten kaynaklanabilir. İşte ben de belediyeyi gerici faşist güçlere hediye etmek istemeyen bütün herkesin desteğiyle, emekçi halk güçlerinin desteğiyle bu seçimlere katılmaktayım."

YARIN:

SEÇİME EMEKÇİ HALKIN ADAYI OLARAK KATILMAYI NAMUS BORCU SAYIYORUM.

İNGİLTERE'DE METAL İŞÇİLERİNİN GREVİ BÜTÜN İŞ KOLLARINA YAYILDI

İngiltere Çelik işçilerinin grevi İngiliz ekonomisini alt üst ediyor.

Dünya Metal Endüstrisi çıkmaza giriyor

● BUNALIM DERİNLEŞİRKEN GREVLER YAYILIYOR VE İŞTEN ÇIKARMALAR YOĞUNLAŞIYOR.

● İNGİLTERE'DE 15 BİN ÇELİK İŞÇİSİNİ DESTEKLEMEK AMACIYLA ÜLKE ÇAPINDA SENDİKAL EYLEMLER GERÇEKLEŞTİRİLİYOR..

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Metal Endüstrisi büyük bir bunalımın eşiğinde. Dünyanın çeşitli ülkelerinde üretimde düşüşler gözlenirken bir yandan da işçi direnişleri grevler yoğunlaşıyor. Metal üretiminde etkin olan tekellerin, içinde bulundukları kriz süresince, işçilerin ekonomik-demokratik istemlerini gözönüne alma eğiliminde olmadıkları gözleniyor. Dahası, şirketler büyük çapta 'işten çıkartmaları" planlıyorlar.

Genel olarak metal endüstrisinin içine düştüğü bunalımın yanısıra, çelik endüstrisinin de dünya çapında bir kriz içinde olduğu gözleniyor.

2 Ocak'tan bu yana çelik işçilerinin grev sürdürdüğü İngiltere-de, çelik endüstrisinin günde 2.2 .milyon dolar zarar ettiği, İngiliz resmi kaynaklarınca da açıklanmıştı. Üretimin çok düşük düzeyde olduğu, çelik endüstrisinin içinde bulunduğu çıkmazın genişlediği günlerde, İngiliz hükümeti sorunun çözüm yolunu 52.000 çelik işçisinin işine son verilmesinde bulmuş. ancak çelik işçilerinin başlattıkları grevle, bu planların uygulanması işlemi gerçekleşememişti. Çelik İşçileri Sendikası Başkanı Bill Sirs, yaptığı bir açıklamada, işçi ücretlerinin yükseltilmesi doğrultusunda mücadele edeceklerini, "Enflasyon oranının % 17 olduğu bir ülkede % 6'lık bir ücret artışına 'evet' demeyeceklerini" belirtmişti.

İngiltere'de 2 Ocak'tan bu yana grevde olan 15.000 çelik işçisini desteklemek amacıyla ülke çapında sendikal eylemler gerçekleştiriliyor. Son olarak da, Galler'de Maden ve Demiryolu işçileri, çelik işçilerinin grevini desteklemek amacıyla 1 günlük grev yaptı. İngiltere İşçi Konfederasyonu 'nun Gallerdeki Genel Sekreteri George Wrigth, greve katılanların sayısının 250.000 dolayında olduğunu söyledi. 1 Günlük grev, Galler'de yaşamı felce uğrattı.

Galler'deki sendikalar özellikle "Iritish Steel Corporation"ın yerel çelik üretimini azaltma girişimlerinden kuşku duyuyorlar. Bu doğrultudaki projeler gerçekleştirildiği takdirde 30.000 maden işçisi işsiz kalacak. Çelik üretiminin düşürülmesi kömür işkolunu da etkileyecek İngiltere çelik yapımında genellikle Galler'den çıkarılan kömür kullanılıyor.

İngiltere'de özel sektörde çalışan çelik işçileri arasında da tepkilerin yoğunlaştığı bir sırada, Danıştay kararıyla özel sektörde çalışan çelik işçilerinin greve katılması yasaklandı.

Bill Sirs, kararı "siyasal nitelikte bir karar" olarak nitelendirerek, Pazartesi günü yeni bir başvuru yapacağını belirtti. Sirs, çelik işçilerinin grevini özel sektörde çalışan çelik işçilerinin %99'unun desteklediğini söyledi.

Öte yandan, Federal Almanya'daki metal işçilerinin işi durdurma kararı aldıkları öğrenildi. Baden-Gutemberg eyaletinin bir çok kentinde işçiler "ücret artışı" istemiyle 1 saatlik greve gittiler. Federal Almanya'nın güçlü sendikalarından "Ig Metal" Sendikası örgütlülüğünde işi durduran 32 bin metal işçisi ücretlerin % 10'dan yukarı olmak koşuluyla artırılmasını istiyorlar.

Yeni Başkan Beni Sadr'ı bekleyen en önemli sorun

İran Devletinin yeniden inşası

● Humeyni'nin Devrim Mahkemeleri, yerel komiteler kuran devrimcileri izleyerek şiddetle cezalandırıyordu. Devrimin ilk günlerinde fabrikalarda kurulan, "Devrimci sendikalar" denilen komitelerin dağıtılması yolunda kararlar alınmıştı

● Beni Sadr'ın tarihsel işlevi, egemen sınıfların baskı aygıtının damarlarına bir kan vermek ve reformist küçük burjuva görünümü altında burjuvazinin durumunu sağlamlaştırmak olacak.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da Cumhurbaşkanlığı seçimleri, devletin yeniden inşası ve sürekliliği yolunda atılan ilk adım olarak nitelendirilebilir.

Bilindiği gibi, İran-da devrim, dini çevrelerin (ulemanın ve onunla işbirliği yapan 'çarşı'nın) önderliğinde oluştu. Humeyni'nin iktidara geldiği 1 Şubat 1979'dan bu yana imamlar, iktidarlarını pekiştirmek için çeşitli girişimlerde bulundular. İslam Anayasasının kabulü, imamların siyasal güçlerini sağlama bağlamış oldu.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri ise, İran 'Devleti'nin yeniden kurulması, örgütlenmesi yolunda bir girişim. Şu anda İran Devriminin içinde bulunduğu en büyük sorun, iktidar sorunu. Şah döneminin oligarşik devlet yapısı tamamen çözüldükten sonra, yerine bir alternatif örgütlenme konulamadı. Humeyni'ye genel olarak bağlı diye bilinen "Devrim Muhafızları" içinde de çelişkiler var. İran ordusu ise, büyük bir kargaşa ve belirsizlik içinde bulunuyor. Bilindiği gibi, bir karşı-darbeyi engellemek için Ordu içinde büyük temizlik (tasfiye ve idam) hareketi yapılıyor. Ayrıca, ülkeyi saran genel devrim havası, Orduyu da sarmış durumda. Örneğin İran'lı bir binbaşı kendisiyle konuşan bir İngiliz gazetecisine, Orduda şimdiye kadar görmediği bir itaatsızlıktan söz ediyor.

Öte yandan oluşturulan Humeyni Komiteleri ise aynı belirsizlik içinde. Bu tür komitelerin örgütlenmesinde devrimciler de yer alabiliyor. Gerçi Humeyni'nin Devrim Mahkemeleri, yerel komiteler kuran devrimcileri takip ederek şiddetle cezalandırıyor. Örneğin, daha devrimin ilk günlerinde fabrikalarda devrimcilerin oluşturduğu 'devrimci sendikalar' denilen komitelerin yok edilmesi ve dağıtılması yolunda kararlar alınmıştı. Ancak, bu tür komitelerin yerine alternatif bir Devlet yapısı oluşturulmadığından yine de bu örgütlenmeler ortadan kaldırılamadı. Öte yandan sözkonusu komiteler de, iktidarı devralacak yapıya ve güce henüz ulaşamamış durumdalar.

İran'daki belirsizlik ve kargaşanın iktidar sorunuyla ilişkisi yukarıda anlattığımız tespitlerdir.

Bunun dışında, İran büyük ekonomik açmazlar içinde bulunuyor. Örneğin İran ekonomisinin kan damarı olan petrol üretimi devrimden bu yana çok düştü. Bugünlerde 3 milyon varil civarında olan petrol üretiminin yeniden düzenlenmesi gerektiği ortada. Bu düşmenin açık nedeni ise, teknik, yönetsel, siyasal etmenlerin yarattığı genel bunalım.

Öte yandan kronik işsizlik, İran'lı emekçilerin en büyük sorunlarından biri. İşsiz sayısının 2 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. Gerçi her kapitalist ülkede işsizlik bir sorundur. Ancak, İran gibi, belirli bir devlet egemenliğinin olmadığı bir ülkede işsizler ordusu daha canlı ve etkileyici bir baskı oluşturabilir.

İşsizliğin doğal toplumsal sonuçları da (fuhuş, hırsızlık, lumpen proletaryanın bir toplumsal baskı grubu oluşturması vb.) İran'ı sarsan büyük sorunlar arasında. Gerçi Devrim Mahkemeleri bu sorunlara yukarıdan aşağıya çözümler getirmeye çalışıyor (Örneğin fahişelerin, homoseksüellerin, kadın simsarlarının idamı) ancak, açıkça bilinmektedir ki, bu tür sorunlar, ancak, toplumsal-ekonomik nedenleri ortadan kaldırılınca çözümlenebilir.

Öte yandan Şah'ın iadesi ve rehineler sorunu da çözülme aşamasına girmiş değil. İran'lı devrim liderlerinin bu konuda verdikleri ağır karar, üzerinden zaman geçtikçe uygulanabilir olma niteliğini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya. Eğer Şah iade edilmez ve buna rağmen rehineler geri verilirse, bu, yeni yöneticilerin altından kalkamayacakları bir sorun oluşturur. ABD ise bu konuda oldukça ağırdan alarak, olayın sıcaklığını kaybetmesini ve sürüncemeye girmesini amaçlıyor.

İşte Beni Sadr'ı bekleyen sorunlar bunlar. Bu sorunlara nasıl, hangi sınıf açısından çözümle getireceğini şimdiden söylemek mümkün değil.

Ancak Beni Sadr'ın küçük burjuvazinin reformist temsilcisi olduğunu söylemek yanlış olmaz. Beni Sadr'ı seçimlerde destekleyen sınıf da, küçük burjuvazi olmuştu. Beni Sadr'ın tarihsel işlevi, hakim sınıfların baskı aygıtının damarlarına yeni bir kan vermek ve reformist küçük burjuva görünümü altında burjuvazinin durumunu sağlamlaştırmak olacak.

Yeni örgütlenecek devlet, şu anda içten içe kaynayan tüm İran ülkesine, sorunları çözümleyecek her derde deva bir ilaç olarak sunuluyor. Beni Sadr'ın, Devrim Muhafızlarının yerine jandarma ve polis birlikleri oluşturacağını açıklaması, bu girişimin ilk belirtisiydi.

Gelecek ay içinde, devletleşme süreci, bir yasama meclisinin oluşturulması ve bir başbakanın sorumluluğunda çalışmalarını sürdürecek olan bir yürütme organının seçilmesiyle yeni boyutlar kazanacak.

Ancak, 'devletin oluşturulması' yolundaki bu adımların, İran'daki ezilen halkların ve İran'lı emekçilerin sorunlarına çözüm getirmesini beklemek saçma olur. Onlar, zaten, bu gelişmesi tamamlanmamış devrimin bundan sonra ana itici gücü olarak ağırlıklarını belli oranlarda, sonucu başarılı olsun veya olmasın hissettireceklerdir.

Kennedy ve Carter

Kennedy, Carter'i Sovyetleri cesaretlendirmekle suçladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanlık seçimlerinin Demokrat Parti adayı Senatör Edward Kennedy, Carter'ın geçtiğimiz hafta yaptığı "Ulusun Birliği" konuşmasına değinerek Carter'ı, Sovyetleri Afganistan'a yaptığı müdahale için cesaretlendirmekle suçladı. "Carter, Washington'daki Georgetown'da yaptığı konuşmasında Sovyetlerin Küba'daki varlığına gereken tepkiyi göstermemekle Sovyetleri Afganistan müdahalesi konusunda cesaretlendirmiştir." diyen Kennedy, şimdi yapılması gerekenin ABD deniz ve hava güçlerinin varlığını Arap Körfezinde güçlendirmek olduğunu söyledi.

Bilindiği gibi geçtiğimiz yıllarda, ABD, Küba'da Sovyet Birlikleri olduğunu, bunun ABD'yi tehdit eder nitelik taşıdığını ileri sürmüştü. SALT II görüşmelerinin sürdüğü günlerde, bunun geniş propagandası yapılmış, bu doğrultuda anti-sovyetik bir kamuoyu oluşturulmaya çalışılmıştı. ABD, Afganistan konusu gündeme geldiğinde bu konudaki propaganda için bol miktarda materyal buldu.

Edward Kennedy de, "eğer Sovyetlere o günlerde müdahele edilseydi, bu gün Afganistan sorunu doğmazdı" dedi.

Mısır ve İsrail diplomatik ilişki kuruyor

● SİNA YARIMADASINDAKI İSRAİL IŞGALINDE BULUNAN 20 BIN KİLOMETRE KARELİK ALANI KAPSAYAN TOPRAKLAR 1982 YILINA KADAR MISIR'A VERİLECEK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır ile İsrail arasında imzalanan Washington antlaşmasının koşulları yürürlüğe girdi

Anlaşmaya göre, Sina yarımadasında on iki yılı aşkın bir süreden beri İsrail işgalinde bulunan 14.000 kilometre karelik bir yer, burada bulunan bir askeri üs ve Refidim kenti Mısır'a terkedildi. Bu münasebetle Refidim kentinin adı tekrar Bir-Cifkafa oldu. Bu plana göre, Mısır 1982 yılının 26 Nisanına dek, Sina yarımadasının üçte birini geri alacak ve o tarihe kadar da iki ülke arasındaki geçici sınır, El Ariş Ras Muhammed hattı (Sina'yı kuzeyden güneye bölen hat) olarak kalacak.

Anlaşma, aynı zamanda, iki ülke arasındaki ilişkilerin 'normalleştirilmesi'ni de öngörüyor. Buna uygun olarak, karşılıklı büyükelçilikler saptandı. İsrail Büyükelçisi Kahire'de Hilton Oteline yerleşti.

25 Ocak'ta Kahire'de düzenlenen büyük törenlerle, Mısır'ın doğudaki doğal savunma bölgeleri olan Ciddi, Mitla ve Hatmiya adındaki yerler Mısır'a geri verildi.

Ancak anlaşmanın hükümlerine göre, Mısır'ın Sina yarımadasındaki birliklerini çekmesi gerekiyor. Yalnızca belli geçit bölgelerinde birkaç tümenden oluşan 'sınır' güvenlik güçleri bulunabilecek.

Öte yandan Sina yarımadasında İsrail işgalinde bulunan ve yaklaşık 20 .000 kilometre karelik alanı kapsayan topraklar 1982 yılında Mışır'a verilecek.

Mısır hükümeti ise, İsrail'le arasındaki tüm sorunların ancak Filistin davası çözümlenirse biteceğini belirtiyor.

İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman'la Mısır Savunma Bakanı Kemal Hasan Ali, Sina yarımadasındaki tampon bölge ile geçici sınırda alınacak kontrolü görüştüler. Barış anlaşması, bu tampon bölgeye bir Birleşmiş Milletler gücü yerleştirilmesini öngörüyordu; ancak Sovyetler Birliği bu kararı veto etmişti. Bunun üzerine Mısır ile İsrail bu bölgenin güvenliğini kendileri üstlenmek zorunda kaldılar.

Ancak, Mısır yönetimi, Filistin konusunda isteklerini İsrail'e kabul ettirebilmek için ABD'ye yaklaşmasının kaçınılmaz olduğunu ileri sürüyor. Filistin Kurtuluş Örgütü ise bu konuda Mısır'ın İsrail'le yapacağı hiç bir anlaşmaya uymayacağını açıkça belirtmişti. Mısır'ın ABD'ye yakınlaşmasındaki başlıca nedenin, Filistin sorunundan çok, bu emperyalist ülkeden gerekli askeri ve mali yardımı almak isteği olduğu ortada. Ancak, Mısır ekonomisinin içinde bulunduğu zor koşullar ki, bunlar Türkiye'nin koşullarını hatırlatıyor- ne IMF'nin, ne de ABD'nin yardımlarıyla çözülebilecek gibi gözükmüyor.

İsrail Ordusu, Sina'nın bir bölümünden çekiliyor.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Nerenizle gülersiniz?

AP Genel Başkan Yardımcısı Necmettin Cevheri, "Vatandaş kendisine ancak AP'in hizmet edeceğine inanmıştır" demiş

Ne zaman demiş, biliyormusunuz?

Son devalüasyon ve onu izleyen korkunç zamlardan sonra...

İyi mi? ...

Siz olsanız, ne derdiniz sayın Cevheri'nin bu mücevheratına? ...

Fazla düşünmeyin, bakın bu köşenin başındaki şiş göbekli, purolu adama, anlasanıza ne demek istediğimizi...

Dikkatli bakın ama...

Kerhen—Şerhen—Şer'en

Erbakan Hoca Demirel Hükümeti'ne "kerhen" güvenoyu vereceklerini söyleyerek "şerhen" desteklemiştir.

Dış politikada AP, CHP, MHP, CGP tek bir yürek, tek bir bilek olarak emperyalizme resmen teslimiyet bayrağını çekerken Erbakan Hoca batıla karşı olduğunu söyleyerek ayrı bir tavır ortaya koymuş olduğundan biz de kendisini "kerhen" desteklemek zorunda kalmıştık

Gel gorki, ömrü uzun Hoca "kerhen" desteğini Demirel'den hiç bir zaman esirgemiyor

SİA Anlaşması ile ülkemiz toprakları emperyalizme kiralandı, Hoca yine "kerhen" destekledi.

IMF'ye karşı olduğunu her fırsatta söylediği halde halkın lokmasını elinden alan ve emekçileri ezen İMF'nin zamlarını yine "kerhen" destekledi.

Baskı yasaları Meclis'te görüşülürken karşı olduğunu söyledi, fakat sonunda yine "kerhen" destekledi.

İnsaf be Hoca!..

Sen doğruyu "şer'en" ne zaman destekliyeceksin?

Çivileme

SAVUNMADA BAŞARILI!...

Demirel zamları savunuyor.

Savunur, savunur... Zamları savunur, yabancı sermayeyi savunur, İMF'yi OECD'yi, AET'yi savunur, ne olur savunma hattından biraz açıl da, şimdiye dek savunduklarının uğruna açlığa, yoksulluğa, çaresizliğe düşürdüğün talihsiz yurttaşlarını da savun. O zaman "hattı müdafaa değil, sathı müdafaa var". diyen Atatürk'ün ruhu da sevinmiş olur.

Vural AHI

Hoşgeldin 1453!

Sayın Kabaklı diyor ki:

"Bütün bu saydığım, saymadığım hainler sorumsuzlar, zorbalar ve tufeyliler kendilerini "Bizans'ın son günlerinde" sayabilirler.. Fakat öyle değildir. Bu millet İnşallah İstanbul'un fethi arefesindedir."

İnşallah, İnşallah..

Orayı zaptettikmi atların başını çeviririz Viyana'ya doğru. Evvelallah bu sefer öyle bir iman doluyuz ki Viyana kapıları filan vız gelir bizlere, Nizam-ı alem ülküsü uğrunda savaşanlara... Arş yiğitler, vatan imdadına.

TÜRK'çesi

Ne yapmalıymış?...

Kişilikli dış politikanın halka dayanmadan olmıyacağı gerçeğine boşveren "umudumuz" Ecevit, Bakanlar Kurulu odasına teleks kurdurup İMF'nin (İnşallah, Maaşaallah ve Fesüphanallah'ın kısası diyorlar) arzusunu beklemişti.

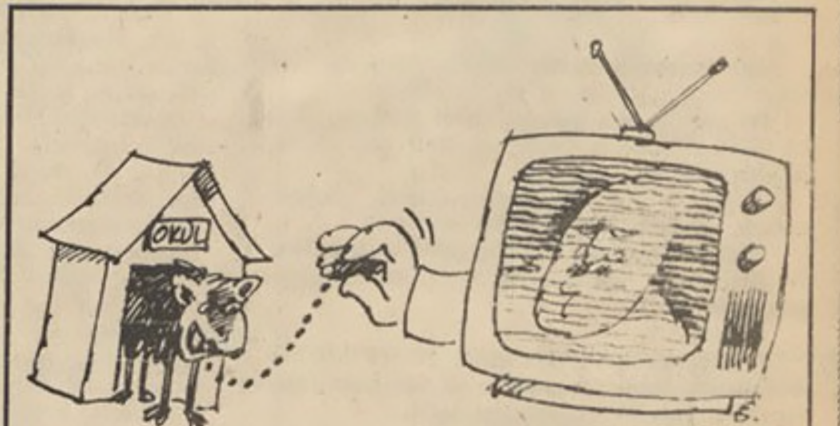
O zaman ki Devalüasyon'a "cinayet, koltuk kurtarma operasyonu" diyen Demirel, hiç beklemeden, tam teslim bayrağını çekti.

Batılılar, bu ekonomi bilminin kurucusu. Elbet bir bildikleri var. Onlara sorup danışmakta da bir yarar var belki. Ama, bıkmadınızsa, size bir Nasreddin Hoca hikayesi daha:

" Adamın biri, 'Gözüm ağrıyor, Hoca' der ne yapsam acaba? "

Hoca "Bilmem" der " benim dişim ağrımıştı; çektirdim."

Şavku G. TÜRK

Cemali'ne değil kelamına bak!

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal'in cemalini bir kaç kez ekranda gördük. Yakışıklı mı yakışıklı...

Ancak soyadının anlamını pek çözemedik "Fer-soy? .."

"Fer"ini, "Soy"unu ayrı ayrı analiz edersek belki içinden çıkabiliriz. Ne ki, sayın bakana pek yakıştırmadık. Söz gelimi "er" liği, "soy" luluğu en güzel ifade eden "Ersoy gibi bir sözcük ortada dururken neden bulmuşlar bu "Fer soy"u"

Her ne ise...

Sayın Cemal'i Fersoy, gene kıvrak bir demeç vermiş. Buyurmuş ki "Camiye, kışlaya ve okula siyaset" giremez. Fakat dilinin altındakini söylememiş. Cami ile kışla bir yana, okula siyaset giremez ama faşistler

Değilmi kalemi

Cemali Fersoy

Son 20 yıldır yeni göç olgusunu, Batı'ya göçü görmekteyiz

YABANDA YEŞEREN FİLİZLER

Erol SEVER

Aşağı yukarı yirmi yıla yakın bir süreden beri Türkiye'den dışarıya bir iş göçü sürüyor. Anadolu insanı İsveç'ten, Hollanda'dan, Batı Almanya'dan, Suudi Arabistan'lara, Libya'lara kadar uzayıp, emeğini satarak üç beş kuruş kazanmak, kendi ayakları üzerinde dikelmek çabasında.

Halkımız öteden beri çileli bir halktır. Ekmeğini gurbette çalışarak çıkarmaya, geleceğini gurbette kazanılan bir ev, dükkân veya başlık parası üzerine kurmaya alışkındır. Gurbette yaşamak insanda sıla özlemi uyandırır. Bu özlem kimi kez yavuklunun işlemeli yemenisini anımsamada, kimi kez köyün, kentin denizinden, dağından sözedildiğinde kimi de çam ağacından oyulma bir bardağı soğuk pınar suyuna daldırıp içme isteğinde yansır.

Geride kalanlar da sevdiklerinin özlemi içindedirler. Bir an önce çıkıp gelmelerini isterler. Türküler yakılır gurbete gidenler üzerine. Dokunan halılarda, örülen çoraplarda, işlenen işlerde hep bir parça vardır yabanda çalışandan.

Gelenler olur bayram edilir, ölüpte kalanlar olur, yas tutulur, ağıt yakılır.

Yurdumuzda kapitalizmin çarpık gelişmesiyle köylük bölgelerden kentlere, endüstri bölgelerine devamlı bir göç sürmektedir. Büyük kentleri çevreleyen gecekondu mahallelerinin her biri Sivas'tır, Çorum'dur veya Karadeniz kıyısıdır, Doğu Anadolu'dur.

Son yirmi yıldır ise, yeni bir göç olgusunu Batıya göçü görmekteyiz. Gelişmiş Avrupa ülkelerinden Batı Almanya'ya başlayan göç, daha sonra Hollanda, Avusturya, İsveç gibi ülkelere de sıçradı.

Türkiye insanı beraberinde geleneğini, göreneğini, neşesini, kavgasını, türküsünü, oyununu, pastırmasını, sucuğunu, rakısını da getirdi bu ülkelere.

Kafada olan, düşünülen bir ev, dükkân veya tarla parası yapmak ve birkaç yıl sonra da dönmekti yurda. Yıllar yılları kovaladı. Birinci kuşağın ardından, ikinci ve hatta üçüncü kuşaklar oluştu. Birkaç yıl sonra dönecek birinci kuşak önce eşini, dostunu görmeye, daha sonra çocuğun sünnetine, kızın veya oğlun everilmesine gitmeye başladı kopup, geldiği topraklara. Daha sonra çocukların okulu bitince, ha şurada ne kaldı emekliliğe denmeye başladı. Sıkıntı içinde de olunsa, yerleşildi yabana.

İkinci kuşak gelişti. Ana dilinin yetersizliği yanında, büyüdüğü ülkenin dilini de kimi tam belleyemedi. Yarı Türkiye'li yarı Alman veya Avusturya'lı veya İsveç'li yaşamını, kavgasını sürdürüyor.

Emekleme çağında olan üçüncü kuşak ise, Türkiye asıllı yurttaşlar. Yaşadıkları toplumda yabancılığı en az çeken, Türkiye'ye köklerinin geldiği bir ülke gözüyle bakanlar.

Toplumumuzun çeşitli tabakalarından gelen emekçilerin yirmi yıllık bu gurbet yaşantısı, yazın ve sanat alanında belli bir birikim yaptı. Gurbetin Türkiye'ye yansımasını ülkemizde yaşayan yazar ve sanatçılar dile getirdi. Özellikle yazarlarımız, göç olgusunun içinde bulunmadıklarından, olguya ya dışardan bakıyor ya da olgunun geride kalanlar, temelli dönüş yapanlar gibi yanlarıyla ilgileniyor ve eserlerinde yansıtıyorlar.

Gurbette özellikle artık dilimize sadece Almanya olarak geçmeye başlayan Federal Almanya'da, bu kültür birikiminin meyveleri ortaya çıkıyor. Yazında Yüksel Pazarkaya, Güney Dal, Fethi Savaşçı şiirlerini Almanca yazan ozan Aras Ören, görüntü yönetmeni ve sinemacı Kenan Ormanlar, yontucu Mungan akla ilk gelen adlar.

Geçici işçi değil, göçmen kabul eden İsveç'te yaşayan halkımızın geniş bir kesimi köylük bölgelerden. Bu durum büyük bir çoğunluğun lokanta ve temizlik işlerinde çalışmasını, bir azınlığın da okullarda onların çocuklarına Türkçe öğretmesini getiriyor.

İsveç'in diğer bir özelliği de isim yapmış yazar ve sanatçılarımızdan bazısının yılın büyük bir kısmını burada geçirmeleri veya arada bir gezgin olarak gelip gitmeleri.

Yazınımızın ustalarından Yaşar Kemal, Anadolu insanının yaşamını, kavgasını Menekşe'de, İstanbul'da sürdürmesini ustaca anlattığı yapıtlara geçti. Demir Özlü eserlerinde geldiği kesimin insanlarını anlatıyor. Müzikçi Ömer Zülfü Livaneli yeni müzik biçimleri ararken, bir yandan da yazdığı öykülerden "Arafat'da bir çocuk var"da yabanda büyüyen çocuğun sorunlarına eğiliyor.

Ayrıca bir Lütfü Özkök var, ustaca sanatçı portreleri ışıklandıran, şiirler yazan. Yontucu İlhan Koman var. Yıllardır kısa film ve belgesel yapan Güneş Karabuda var.

Bütün bu sayılanlar kimi İsveç'te yaşayan, kiminin bir ayağı burada, bir ayağı Türkiye'de yazar ve sanatçımız.

Ressam Rauf Alazan, "İsveç'teki Bizler" broşürüne yaptığı enfes kapakta, budanmış bir kütük çizmiş. Yanında yeşeren filizler. Bir hoş, bir güzel, renk renk, sevecen bir de çiçek.

İşte genç ozan Yakup Saydan. Şiirlerinde sert, mücadeleci Anadolu insanını, onun kavgasını anlatan ozan Eshat Ayata. Uzun bir göçmen işçiler destanı üzerinde çalışan 60 kuşağından Özkan Mert. Mert ayrıca çocuk öyküleri ve romanlar da yazıyor. Abdullah Yücel, halk ozanlarının geleneğini sürdürüyor.

Yabanda filizler yeşeriyor Rauf ustanın resmettiği gibi.

Ayten Kuyululu tiyatro çalışmalarının içinde tüm gücüyle. Fotoğraf sanatçısı Tayfun Tunçelli, Türkiyeli göçmenleri konu alan bir serginin hazırlıkları içinde. Tuncel Kurtiz çektiği "Ölüm Yolu" belgesinde, otomobille dönenlerin karşılaştığı güçlükleri anlattı.

İlk kez Türkçe kitaplar satan bir de kitapevi açıldı. Hilal Altan'ın açtığı bu kitapevi, gerek satılan kitaplar gerek okuyucuları ve çevresiyle Stockholm'de bir Türkiye kültür merkezi olma yolunda ilerliyor.

Bütün bu çalışmaların ilkel bir "gurbet edebiyatı" yönünde ilerlememesi için, göç olgusunun tüm İsveç toplumu içinde ve değişik boyutlarıyla ele alınması gerekir. Burada da görev yazar ve sanatçılarımıza, aydınlarımıza düşüyor. Ayrıca yeşeren filizlere sahip çıkmak, onların bu yeni topraklara kök salmasını da, sağlayabilir büyük bir olasılıkla.

Ramiz Aydın'ın sergisinde yer alan resimlerden biri.

"Yaşamda sanatta gerçekçi tutum yaşamın da sanatın da anlamıdır"

Ramiz Aydın 7. kişisel sergisini açtı

SEVGİ ARGUN

Ramis Aydın, Tiglat Sanat Galerisinde 7. kişisel yağlı boya resim sergisini açtı.

Yirmi altı yağlı boya tablo bulunan sergi, 13 Şubata kadar izlenebilecek.

Şimdiye kadar 30'a yakın karma sergiye katılan Ramis Aydın yapıtlarında, genellikle köy sorunlarını işlemekte, 7. kişisel sergisinde de bu konuyu işleyen sanatçı, sanatı ile ilgili olarak şunları söyledi: "Sanatın kitlelere ulaştırılmasından yanayım. Bunun için iki durum düşünüyorum.

Birincisi, biçimde yalınlaşabilmek, anlaşılabilir olmaya çalışmak; ikincisi, ben de halkın bir parçası olduğuma göre, konulardan halkın yaşam biçiminden, sorunlarından, yaşanan çelişkilerden kaynaklanmak.

Son sergimde de bunları işlemeye çalıştım. Yollara dökülmüş, yaşam kavgası veren; dayanışmanın en güzel örneklerini gösteren kırsal kesim insanlarımızın durumlarından esinlendim. Tüm sergilerim de bu konuyu işledim, bundan sonra da aynı konuyu işleyeceğim."

"Günümüzde sanatçı, ulusal ve toplumsal içerikle ürün verebilirse, toplum yönünden daha yararlı olur" diyen Ramis Aydın, sanat kavramı için "Bence, yaşamda da sanatta da, gerçekçi tutum, yaşamın da sanatın da anlamıdır. Zamanın ve yaşamın bakış açısından gerçeğin yansıtılabilmesi, gerçekçiliğin sanatsal yansıması, günümüzde sanatçının çağdaş ve toplumsal bir tavır almasını gerekli kılmaktadır. Sanatçının üretimi kişisellik taşısa da, özüyle ve sunuşuyla halka dönük olmalıdır. Yani gerçekler, anlaşılabilirlik ölçüsünde biçimlendirilebilmelidir. Bu ülkemizde sanatçının görevi ve aklanmasıdır" dedi.

İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümünde resim öğretmenliği yapan Ramis Aydın, 1938'de Giresun'da doğdu. 1961 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Resim—İş Bölümünü bitirdi.

İstanbul'da bugün

TİYATRO:

İ.B.Ş.T. Fatih Ş.T. - "Tırpan" - Yaz: Fakir Baykurt. Uyg. Yön: Taner Barlas. - Saat 21.00 Kadıköy Ş.T. - "Babanın Gorilleri" - Yaz: Adnan Giz - Yön: Zihni Küçümen - Saat: 15.30—19.00 Harbiye Ş.T. - "Beş Para Etmez Oyun" - Yaz: B. Brecht - Uyg. Yön: M. Alabora - M.E. Noyan - E. Özyağcılar - Saat: 21.00 Tepebaşı Deneme Sahnesi: - "Salozun Mavalı" - Yaz: P. Weiss - Çev: Can Yücel - Yön: Ç.İpekkaya - Saat 18.30 MİYATRO — VATANDAŞ TİYATROSU - "Vatan Yahut Memleket" - Saat: 21.00 DEVEKUŞU KABARE TİYATROSU - "Reklamlar" - Saat: 21.30 Ali Poyrazoğlu - Korhan Abay Tiyatrosu "Yedi Deliler" - Yaz: Ray Cooney - Çev: Yen. Ali Poyrazoğlu: Saat: 21.00

SİNEMA

Türkiye Sinematek'i — "Germinal" - Yaz: Emile Zola. Yön: Yves Allegret - Saat 19.00 KENT SİNEMASI - "Kıyamet" - GAZİ SİNEMASI - "Londra'da Tuzak" - MELODİ SİNEMASI - "Havaalanı" - SİTE SİNEMASI - "Nil'de Ölüm"

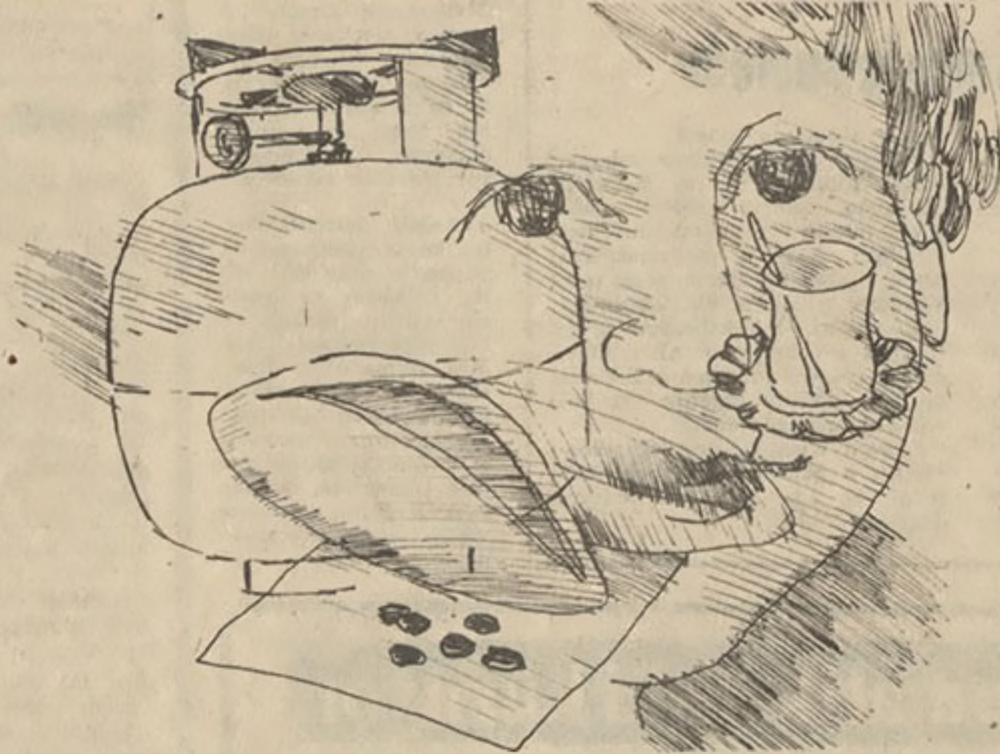
SERGİ

TİGLAT SANAT GELERİSİ - Ramis Aydın - Resim Sergisi - MODA GÜZEL SANATLAR GALERİSİ - Numan Pura - Nermin Pura - Resim Sergisi - İDGSA. OSMAN HAMDİ SERGİ SALONU - Ahmet Gezgin - "Gerçek ve Fantazi" adlı Fotoğraf sergisi. HOBİ SANAT GALERİSİ - MUHSİN - Resim ve Seramik ev Sergisi - KADIKÖY AKBANK SANAT GALERİSİ "Ebru Sanatı ve Ebrunun kullanıldığı yerler" adlı desen sergisi GALATA SANAT GALERİSİ - Şahin Kaygun

Emekçi Çocuklarımız'dan öyküler

Dursun Akçam

Korkmayın ulan

Mustafa'nın arkadaşları birer birer toplandılar. İçeri giren yere çöküyor, sırtını duvara dayıyordu. Üşümez miydiler bu çocuklar, hasta olmazlar mıydı?..

"Boşver dayı biz alıştık. Üşüsek ne yazar?.. Yorgunluk soğuğu bastırır her zaman!.." dedi birisi.

Sıra ile adlarını yazmaya başladım, "Fahrettin Dağ", "Hüseyin Dağ", "İsmet Dağ", "Ömer Dağ"... Dağlar uzayıp gidiyordu:

"Kardeş misiniz?.."

"Hayır, amca çocukları..."

"Memleket?"

"Kırşehir—Çiçekdağ, Mahmutlar köyünden..." Mustafa tamamladı, "Mahmutlar köyünden 25 çırak varız burada."

Ötekiler de hemşehriydiler, "Ahmet Kartal", "Hulusi Köre", "Aydın Keleş", "Fahrettin Yurt"...

Saate baktım, 19.30. Başka gelecekler var mıydı?..

"İki arkadaşımız gelmedi" dedi Mustafa, "Biri 12, öbürü 13 yaşında. Onlar her zaman geç gelirler. Ustaları bırakmaz iş olursa!.."

Kaynar su aktı yüreğimden. Elimde olmadan sustum. Fahrettin Dağ sessizliği bozdu:

"Bugün Cumartesi, izin alıp gelmeseydim, beni de göremezdin. Gecenin yarısına değin bekleseydin göremezdin!"

"Neden?.."

"Nedeni var mı?.. Ben günde 17—18 saat mesai yaparım. İnanmazsan hesap et. Sabah saat yedi buçuktan, gece 24'e, bazan bire değin..."

"Ücret?.."

Haftalık 500. Sigortam yok, sendikam yok, sözleşmem hiç yok!.. Günde 18 saat çalışmaya, dayanmaya can isterim!.."

Yüzüne baktım Fahrettin'in. Renk diye bir şey yok. Kaskatı gerilmişti alnında damarlar, yüzünde kasılar. Gözleri namlu ağzı. Elleri, parmakları dökme demir! Ben sormadan o başladı:

"Çırak değilim, kalfayım. 11 yaşında başladım işe, dört yıl var çalışırım. On can insan var evimizde, babam, anam, kardeşlerim... Kardeşlerim içinde ben baştan üçüncüyüm. Bir ağabeyim asker, biri evli, biri bizden ayrı. Ötekiler küçük. Asker ağabeyime harçlık ben yollarım..."

"Ben oto-makasçıyım bilir misin?.. Her gün üç bin liralık iş yaparım ortalama, ayda 90 bin lira, iki bin lirası benim, 88 bin lirası patronun. Patron dönerde pirzola yer, ben peynir ekmek.."

Arkadaşları uyardılar. Patron duyarsa işten atmaz mıydı?

"Benim korkum yok. Yaz hocam adımla sanımla yaz, künyemi yaz!.. Patron bana dokunamaz. Benim gibi usta bulamaz da ondan dokunamaz. Hele beş yüz liraya enayi bir usta hiç bulamaz!.."

Gövdesindeki yara izlerini gösterdi, sonra nasırlı ellerini, avuçlarını, parmaklarını:

"Kaç kez kaza geçirdim, bilir misiniz?.. Sağ elimi rahat kullanamam. Tedavi parası bile yok. Temelli sakatlanırsam sokağa atılırım, biliyorum!.."

Konuştukça öfkeleniyordu:

"Genç yaşımızda ezildik, hurdalaştık. Ne yaşadığımız belli, ne yediğimiz, içtiğimiz... Aha bir bakın, hangimizin yüzünde renk var? Akşam oldu, hani sıcak aşımız ekmeğimiz?.. Elimizin, yüzümüzün isi pası, gövdemizin kiri ile yatacağız!.."

Mehmet, koltuğunda iki somunla girdi içeri. Lokla lokma paylaştılar. Yavan ekmek kolay inmiyordu mideye. Lokması boğazında düğümlendi Ahmet Kartal'ın. Göğsünü yumrukladı. "Tüp!.. Tüp!.." diye söyleştiler. Tüpgaz olsaydı çay yaparlardı. Çay her derde dermandı. Isınırlardı ayrıca. Kaloriferden, sobadan vazgeçmişlerdi. Bir tüpgaz olsaydı!..

"Büyük Sanayi"de çalıştığını söyleyen Özcan sürdürüyordu:

"Kaynakçıyım. Haftalığım 500 lira. Günde on saat çalışırım. Hafta tatili yok, bayram tatili yok, yaz tatili hiç yok!.. Her öğle üstü bir saat yemek molası. Yemek yok, yemek yenilecek yer yok, masa sandalye yok!.. Elde avuçta peynir ekmek, ayak üstü... Su içmek istersin su bile yok. Bakkaldan paran ile şişe suyu almak istersin, her zaman izin yok!.. Elini yüzünü yıkamak istersin, musluktan akan kireçli, kurtlu su da yok!.."

Osman İğdeli ünledi öte baştan:

"Ben deterjanı, sabunu kendi paramla alırım. Haftada 40 lira veririm deterjana!.. Bir gün topladım çırakları, dedim arkadaşlar, gelin direnelim, patrona sabun, deterjan aldıralım!.. Korktular, yanaşmadılar. Patrona muhbirlemişler üstelik... Adam kulağımdan çekti, "Bir daha sesini çıkarırsan teskereni eline veririm!" dedi. O günden sonra ustalar da ezrail oldular başımda!"

Özcan kaldığı yerden sürdürdü:

"U demiri üstüme düştü, kaburgalarım kırıldı. Nümune hastanesinde bir ay yattım. Tedavi, ilaç parası cebimden. Beş bin lira borca girdim. Çalışamadığım için patron haftalıklarımı kesti. Patronun tek yardımı hurdahaş gövdemi hastaneye atmaktan ibaretti. Yeni taburcu oldum. Haber salmış patronum, "Gelip hemen işbaşı yapmazsa kovarım!" demiş. Nereye gidebilirim?.."

Açtılar, yorgundular çıraklar. Sarı—soğuk odanın loş havasında renkleri uçuk, tüyleri diken dikendi. Bağdaş kurdukları yerlerde kıpırtısız bekliyorlardı. Sorunları deşelemek not almak umutlandırmıştı onları. Bir yaralarına dokunur sanıyorlardı. Oysa ben utanıyordum, onlara birer bardak sıcak çay bile verememiş olmanın acısını duyuyordum.

Bir sessizlik çöktü. Kimse ağzını açmak istemiyordu. Bu çocukları hiç olmazsa ben rahat bırakmalıydım. Mustafa'nın gözüne baktım, "Daha anlamadın mı?.." demek istiyordu.

"Hoşça kalın çocuklar!" dedim.

Koca kent ışık ışık yanıyordu. Neon lambaları bir yanıyor, bir sönüyordu. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlanacaktı iki gün sonra!..

SON —

FOLKLORUMUZU ÖĞRETMEK YAYMAK AMACIYLA

İstanbul Belediyesi Konservatuarı Halk Oyunları Topluluğu kurdu

İstanbul Belediyesi Konservatuarı Halk Oyunları Topluluğu kuruldu.

İ.B.K. Halk Oyunları Topluluğu, çalışmalarını hızlandırmak için üye kayıtlarına başladı. Kayıtlar, Cumartesi—Pazar 14.00—17.00 arası Fatih Evlendirme Dairesinde, diğer günler ise 15.00—18.00 arası Fatih Şehir Tiyatrosunda yapılıyor.

6 Ocak tarihinden itibaren çalışmalarını yoğunlaştıracak olan topluluk, üyeleriyle, Türk folklorunu yurt içi ve yurt dışında tanıtacak, gösterilerini gerçekleştirecek.

İşçi sınıfımız

(Baştarafı 1. Sayfada)

hükümetinin bakanlarınca işçiler üzerine baskı yapıldığı ve yasa dışı uygulamalara girişildiği belirtilen açıklamayı yapan Türk—İş'e bağlı 14 Sendika şunlar:

"Yol—İş, Basın—İş TGS, Petrol—İş, Ağaç-İş, Tez Büro—İş, Deri—İş, Kauçuk — İş, DYF—İş, Türk Harp—İş, Hava—İş, Tarım—İş, Maden Federasyonu, Kristal—İş"

İŞTEN ATILAN İŞÇİLER GERİ ALINSIN

Türk—İş'e bağlı 14 sendikanın genel başkanları tarafından dün yapılan ortak açıklamada, Türkiye'nin "Tarihinin en bunalımlı dönemini yaşadığı" belirtilerek, hayat pahalılığı, işsizlik, faşist terör ve yoklara karşın, işverenler ve çok uluslu şirketlerin, holdingler ve bankaların çok yüksek karlar elde ettiği hatırlatıldı. Sendikaların ve işçilerin bu bunalımlı dönemde üzerlerine düşen görevi yerine getireceği bildirilen açıklamada, AP azınlık hükümetinin kurulduğu günden beri işçi sendikalarına ve işçilere karşı yasa ve anayasa tanımaz bir şekilde hücuma geçtiği belirtildi. 14 sendikanın ortak açıklamasında daha sonra şu görüşler savunuldu:

"Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı yasa tanımaz bir tutumla imzalanmış sözleşmeye ambargo koymaya kalkmıştır.

Ticaret Bakanı Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinde yasal geçerliliği olan ve daha önce taraflarca imzalanmış olan toplu sözleşmeyi uygulattırmamak için yasa dışı girişimlerde bulunmaktadır.

İmar İskan Bakanlığı'nda yetkili bürokratlar işçiye, sendika değiştirmek için ve ne olduğu belirsiz bir bağımsız sendikaya üye olmaları için İmar İskan Bakanı'nın bu konuda emri var diyerek baskıda bulunmaktadırlar. Bu emre uymayanların işten atılacağı açıklanmış ve şu ana kadar çok sayıda işçinin iş akti fesh edilmiştir. Devletin yasalarını tanımayan anayasal kurumlarını tanımayanların yaptıkları bu işler anarşizmden başka hiç bir şey değildir."

"HÜKÜMET ÖNCE KENDİNDEN BAŞLASIN"

Hükümetin her şeyden önce kandi içerisindeki anarşiyi önlemekle işe başlaması gerektiği belirtilen açıklamada, "Anarşiyi önliyeceğim diyerek demokratik özgürlükleri budamaya kalkışmak, fevkalade hal yasaları çıkartmak, DGM'Ler kurmak sorunları çözmeye yetmez" denildi.

Demokrasinin yıkılışını hazırlayanların, onun enkazı altında kalmaya mahkum oldukları ve hiç kimsenin "gemisini kurtaran kaptan" olamıyacağı kaydedilen Türk—İş'e bağlı 14 sendikanın açıklamasının son bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"Kamu ve devlet işyerlerinde işten çıkartma uygulamalarına derhal son verilmeli işten çıkartılan işçilerin işbaşı yapmaları sağlanmalıdır. Askıya alınmış uygulanmaları sürdürülmüş yasal olarak imzalanmış toplu iş sözleşmelerinin getirdiği yükümlülük derhal yerine getirilmelidir. Hükümet işçi sınıfının anayasal ve yasalardan doğan haklarına karşı giriştiği yasa tanımaz tutumuna devamda ısrar ederse bizler işçi sınıfının demokratik ekonomik ve sosyal örgütleri olarak anayasayı, demokrasiyi korumak için gerekecek her türlü yasal çareye başvurmaktan çekinmeyeceğiz."

İstanbul Belediyesi

(Baştarafı 1. Sayfada)

diyeye ağır yükler getirmektedir. Ancak bugün çalışan dargelirli kesimin yararlandığı toplu taşıma aracı otobüslerin ücretlerini artırmayı düşünmüyoruz. Bunun yerine daha çok sanayi kesiminin tükettiği elektriğe zam yaparak, dargelirlilerin ulaşım yükünü işverenlerden çıkaracağız. Bunun yasal yollarını açma çalışmaları içindeyiz. Yine de bu işin birtakım sakıncaları olabilir, örneğin otobüslere aşırı talep gibi."

Öte yandan zam isteminde bulunan esnaf temsilcileriyle görüşmelerin yapıldığını, yeni tarifelerin bugün belirleneceğini söyleyen Kotil "Ekmeğe zam yeniden gündeme gelecektir. Ancak şu anda akaryakıta yapılan zamlar ve çekilen darlık şoförlerin zam istemlerini ön plana çıkarmaktadır." şeklinde konuştu.

Atama

(Baştarafı 1. Sayfada)

Görevlerinden alınanlar arasında 3 müsteşar muavini, Gümrükler Genel Müdürü, Mali İşler Genel Müdürü, İstanbul, İzmir, Ankara, Marmara, Haydarpaşa, Kapıkule, Yeşilköy, Gümüriüklerinde görevli müdürler ve müdür muavinleri lar da bulunmaktadır.

Görevlerinden alınanların yerine atananların ise, Gün Sazak döneminde MHP Genel Merkezi'nce düzenlenen listelere göre göreve getirilenler olduğu bildirilmektedir. MHP Genel Merkezi'nce belirlenen isimler arasında yeralıp bugün Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda göreve atananlar arasında, Gün Sazak döneminin müsteşarı Burhan Özfırat, Sazak'ın Mersin Muhafaza Müdürlüğüne atadığı ve CHP döneminde istifa eden Feranuz Durmuşoğlu, yine Sazak döneminin görevlilerinden Nuran Şeniz, Ülkü Ocakları'nın folklör çalıştırıcısı Atilla Ertürk, Sazak'ın müdürlüğe yükselttiği ülkücülüğü ile ünlü Şahin Şeniz bulunmaktadır. Yine atananlar arasında kaçakçılıkla ilgili mahkemesi süren ve şimdi Kapıkule Gar Müdürü yapılan Rasim Akçay, MHP militanı olduğu bildirilen Oğuz Batıgüç isimlerine de rastlanıyor.

Kapıkule Gümrük Muhafaza Müdürü olarak atanan Faruk isimli MHP'linin ilk işinin Ülkü Ocakları militanlarını hamal adı altında gümrüğe yerleştirmek olduğu bildirildi. Sözkonusu kişi daha önce de Mehmet Ali Ağca ve Veli Can Oduncu'nun Kapıkule'de hamal olarak çalışmasını sağlamıştı.

Bu atamalar sürerken 1979 Ağustosundan beri binlerce memurun kademe terfilerinin yapılmadığı, 60'a yakın memurun personel Kanunu'nun 83. maddesine göre göreve başlamaları gerekirken başlatılmadığı, giyecek gereksinimlerinin halen verilmediği, milyarlarca liralık eşyanın ambarlarda çürüdüğü, bildirilirken, Gümrük Tekel Bakanlığı işçilerinin, Bakanın bunlardan haberi olup olmadığını sordukları belirtildi.

IMF Türkiye'ye

(Baştarafı 1. Sayfada)

kimizde ülkemize bir ekonomik bunalım geliyor. Paramızın değerinin durulması sonunda ödünleri veren hükümetleri yiyen bu kuruluşa karşı daha etkin tavırlar almanın olanağı yok mudur?

IMF'in patronu ABD olduğuna göre, ABD ile ülkemiz arasındaki diğer ilişkilerle IMF ilişkileri arasında bir bağlantı var mıdır?

IMF kapitalist blokun bir kuruluşu olduğuna göre tek amacının kazanç ve ülkemiz halkının yoksullaştırılması olduğu anlaşılan bu kuruluşun dışında başka bir yoldan örneğin sosyalist blok yada diğer varlıklı ülkelerden kredi alma yolları yok mudur?"

"Abdi İpekçi"

(Baştarafı 1. Sayfada)

söyledi:

"Anarşiyle, şiddet kullanılarak başa çıkılabilir. Bütün gücümüzle şiddet kullanalım demiyorum. Anarşiyi yalnız iktisadi düzenin bozukluğuna bağlamak yanlış olur. Anarşi, Türkiye'de müsamaha noksanlığından doğuyor. Anarşiyi, devletçe, hükümetçe, milletçe hep beraber ciddiye alarak, üzerine giderek yok edebiliriz."

Çağlayangil'den sonra Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş ile Başbakan Süleyman Demirel'in mesajları okundu. Demirel mesajında, özetle "Bunca dökülen kandan, bunca kaybedilen candan sonra, umuyorum ki, anarşi, terör, yıkıcılık ve bölücülüğün bir devlet ve millet meselesi olduğu anlaşılmış olsun". "Huzur, güven ve korkusuz yaşama Türk vatandaşının hakkıdır. Buna musallat olanların bunu neden yaptıklarını dahi araştırmaya hacet yoktur. Çünkü musallat olmaya, hiç bir gerekçe haklılık kazandıramaz" denildi.

Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren'i temsilen Orgeneral Nedim Erdem'in katıldığı seminerin ilk oturumunda konuşması beklenen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit treninin arıza yapması nedeniyle gecikti. Daha sonra söz alan Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay ise, terörizmin kökeninde bağnazlık ve müsamahasızlık olduğunu ileri sürerek, "Bu toplantıyı terör, bölücülük ve yıkıcılık karşısında ortak bir davranış olarak görüyoruz. Bazı gazeteler ve yazarlar teröristlerin bazılarını koruyup, onlara cesaret verdikçe terör ve anarşi teşvik görecek ve ortadan kalkmayacaktır" şeklinde konuştu.

Hükümet DPT'nin işlerliğini ortadan kaldırdı

ANKARA (ANKA)

Başbakanlığa bağlı olarak Teşvik Uygulama Dairesi, Yabancı Sermaye Dairesi, Koordinasyon Kurulu ve Para Kredi Kurulu'nun oluşturulmasından sonra Devlet Planlama Teşkilatı'nın işlerliği hemen tümüyle ortadan kalktı.

DPT'de 15 Ocak tarihinde kadro tasfiyesi ile başlayan girişimler, 25 Ocak tarihinde alınan kararlarla ekonominin tüm işlerliğinin gözetimi ve ileriye dönük hedeflerin saptanması görevinin başbakanlık bünyesinde oluşturulan birimlere aktarılmasıyla noktalandı. Devlet Planlama Teşkilatı'nın yetkililerinin büyük ölçüde Başbakanlık Koordinasyon Kurulu'na devri ile bu kuruluşun işlerliği fiilen ortadan kaldırıldı.

DPT NEDEN KURULMUŞTU?

1958 yılında, Ankara'da Koordinasyon Başkanlığı bünyesinde, Türk ekonomisinin geleceğe dönük hedeflerinin düzenlenmesi ve ekonominin genel gidişinin değerlendirilmesini gözetmek amacıyla başlatılan çalışmalar, 1950 yılında uzman J. Tinbergen'in Türkiye'ye davet edilmesiyle hızlandırıldı. Ve Devlet Planlama Teşkilatı'nın ilk çekirdeği bu tarihlerde oluşturuldu. Daha sonra ise başbakanlığa bağlı bir kuruluş statüsünü alan Devlet Planlama Teşkilatı 19. yıl bu görevini sürdürdü.

DPT'nin yetkileri Başbakanlık bünyesinde oluşturulan Koordinasyon Kurulu'na devredilirken, diğer üç kuruluşla birlikte bu 4 birimin tüm sorumluluk ve yetkileri de Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'da toplandı.

SDP Genel Başkanı Bıçakçı: Demirel devlet işlerine yabancı şirket temsilcisi gibi bakıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

SDP Genel Başkanı Cenan Bıçakçı dün yaptığı yazılı açıklamada, Demirel hükümetinin son devalüasyon ve zam kararını eleştirerek, Türkiye ekonomisinin yabancı sermayenin denetimi altına konulduğunu söyledi.

Devletin bürokratik işlerle uğraşır duruma getirilmek istendiğini belirten Bıçakçı, "Demirel bunca başbakanlık deneyimine rağmen devlet işlerine bir yabancı şirket temsilcisi, bir müteahhit gibi bakma alışkanlığından kurtulamadı" dedi.

Halkı daha zor duruma ve ülkeyi uçuruma doğru götüren bir politikayı kurtuluşa yönelmek gibi göstermeye kalkışmanın devlet adamı ciddiyetiyle bağdaşamayacağını belirten Bıçakçı, açıklamasının sonraki bölümünde CHP'yi ve Ecevit'i eleştirdi. 22 aylık iktidarları döneminde işçilere karşı tavır alan Ecevit hükümetinden sonra şimdi işçi sendikalarına çağrı yapıldığını ifade eden Bıcakçı CHP'nin bu çağrısının inandırıcı olmadığını, inandırıcı olabilmesi için nasıl bir program düşündüklerini açıklamaları gerektiğini söyledi.

Güvenlik Konseyi Rodezya sorununu görüşmek üzere toplandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Rodezya sorununu görüşmek üzere dün toplandı. Konseye yakın çevreler konseyin İngiltere'nin Lanchester House anlaşmasını çiğnemesiyle ortaya çıkan gergin durumun görüşülmesini isteyen Afrika grubunun isteğiyle toplandığını bildiriyorlar.

ter House Anlaşması, İngiltere ile Rodezya arasında geçtiğimiz aylarda imzalanmıştı. Anlaşmanın kapsamı içinde siyasi tutukluların salıverilmesine ilişkin kararlar da yer alıyordu. Ancak İngiltere, geçtiğimiz haftalarda, Mugabe'nin partisi ZANU yanlısı göçmenleri "Ülkeye izinsiz giren gerillalar" oldukları gerekçesiyle tutuklamıştı.

Afrika grubu, Güvenlik Konseyi'ne verdiği öneri metninde Rodezyadaki Güney Afrika birliklerinin çekilmesi için bir tarih saptanmasını ve Muzorewa rejimine bağlı Rodezya'lı kuvvetlerin üslerine geri dönmelerini de istedi.

Zimbabwe-Rodezya, stratejik konumu nedeniyle, bölgede büyük bir önem taşıyor. Ülke çapında genel seçimlerin yaklaştığı bu günlerde, Rodezya'nın içinde ve dışında siyasi ortamın kızıştığı gözleniyor. Seçimler öncesi sürgündeki liderler de ülkelerine dönmeye başladılar. Son olarak da ZANU Lideri Mugabe ülkesine döndü.

Dokuz siyasal partiden aday olan 700 siyah, Zimbabwe parlamentosundaki 80 sandalye için 27 ve 29 Şubat tarihleri arasında seçime gidecektir. Seçimler, İngiltere'nin gözetiminde yapılacak.

Korkut Özal

(Baştarafı 1. Sayfada)

larını yanıtlayan MSP Erzurum Milletvekili Özal, ekonomik kararlar konusunda şöyle konuştu:

"Bu tedbirler kapitalist ekonomi modelinin çözümleridir. Alınan tedbirler siyasi değildir. Biz bu tedbirleri kapitalist ekonomi modelinin doğurduğu hastalıkların gene kapitalist tedavi tedbirleri olarak görüyoruz. Biz inanıyor ve savunuyoruz ki, kapitalist ekonomiden çok daha sağlıklı ekonomi modelleri de vardır. Fakat Türk ekonomisinin bugün içinde bulunduğu vahim durum, ekonomiyi kurtarma çabalarını bir parti meselesi olmaktan çıkarmış, bir varolma veya yokolma meselesi haline getirmiştir.

Bu tedbirler ekonominin hasta olması halinde alınması gerekli tedbirlerdir. Çok cesur tedbirlerdir. Hasta olup yatana çikolata verilmez, iğne yapılır, gerekirse ameliyata alınır. Bu durumdaki hastaya iğne yerine çikolata verirseniz, hasta ölür"

Özal, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in son ekonomik tedbirleri Güney Amerika modeli rejimlere benzetmesini de eleştirerek, "Bu kabil sözler, en hafifinden evhamdan ibarettir." dedi.

Ucuzluğu nedeniyle halkın en fazla rağbet ettiği taşıma aracı olan trenler 750 kuruşa yine rağbet görecek mi?

Banliyö tren

(Baştarafı 1. Sayfada)

ze hattında da 800 kişilik trenlerde de 1200 kişinin taşındığı bildirildi.

Bakanlar Kurulu aldığı son ekonomik kararlarla DDY ücretlerini arttırınca, banliyo tren ücretleri de 750 kuruşa çıkarıldı. Daha önce Gebze—Haydarpaşa ve Halkalı—Sirkeci hattındaki banliyo trenlerinde bilet fiyatları 250 kuruştu.

750 KİŞİLİK TRENDE 1500 KİŞİ TAŞINIYOR

İstanbul'da, Sirkeci Halkalı arasında çalışan, "ayakta ve oturarak" 700 kişilik kapasitesi olan trenlerde işe gidiş—geliş saatlerinde 1500, Haydarpaşa—Gebze arasında çalışan trenlerde de 800 kişi yerine 1200 kişi taşınıyor.

Yetkililer trenlerde fazla yolcu taşınmasının nedeninin, tren sayılarının, dolayısıyla da sefer sayılarının azlığından kaynaklandığını belirtiyorlar. Sirkeci—Halkalı hattında toplam 21 tren, Haydarpaşa—Gebze hattında ise, toplam 13 tren var. Bu sayı yıllardır değişmemiş. Oysa, yolcu sayısı yıldan yıla artıyor. Örneğin, Haydarpaşa—Gebze hattında, 1978 Aralığında taşınan yolcu sayısı 2.800.000 iken, 1979 yılının Aralığında, aynı sayı 3.100.000'e çıkmış, Aynı şekilde, Sirkeci—Halkalı hattında Aralık ayında taşınan yolcu sayısı, 1978'den 1979'a, 800.000 artarak, 4 milyon 400 bin olmuş. Bu artışa karşılık kimi trenlerin, zamanla aşındığı için sefere çıkarılması da zorlaşmış. Bu arada yolcular, sefer saatlerini hiçbir şekilde dikkate almamak gerektiğini söylüyorlar. Çünkü, saat 08.00'de beklediğiniz tren rahatlıkla 08.10'da veya daha geç gelebiliyor.

Gar yetkilileri, bu yıl nedense, Haydarpaşa'ya gelen trenlerin saatlerinin vapur saatlerine uydurulmadığını söyledi. Oysa, trenle Haydarpaşa'ya gelen bir yolcunun oradan vapura binmekten başka hiç bir amacı yok. Bu nedenle, tren seferlerinin saatleriyle vapur saatleri yıllardır ayarlanırmış, ama bu yıl "Nedense" ayarlanmamış!

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

yaşam bahasının bu zamlarla ne kadar artacağını yaklaşık olarak hesaplayabilir. Bunun itirafı da Sayın Başbakan'ın basın toplantılarında var. KİT'lerin bu fiyatlarının sabit olmadığı, bu fiyatla karaborsa arasında fark olursa gine zam yapılabileceği bu basın toplantılarından birinde anlatılmış.

Beş günden beri bu devalüasyonun bilime, akla, hesap ve kitaba uymadığını anlattık. Ama iki nokta daha var ki, bizim iktisatçılarımızın bir kısmı bilim açısından ele alamazlar. Bunlardan biri karaborsa öteki ise KİT fiyatlarının enflasyona neden olduğu düşüncesi... Bunları da başka bir yazımızda ele alacağız.

YORUM

DÜZELTME

Bu sütunda dün yayınlanan "Kim yönetiyor" başlıklı yorumumuzda "Tekelci sermayenin sözcüleri istediklerini açık açık söylemektedirler. Muhtıralar veriliyor" ifadesi, yanlışlıkla "Tekelci sermayenin sözcüleri muhtıralar veriyor" şeklinde yayınlanmıştır. Düzeltiriz.

Salvador

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hükümeti destekleyen tek parti Hristiyan Demokrat Parti'nin yüksek düzeyde görevli 2 yöneticisi Cuntada yer alıyor.

Öte yandan, dün Salvador Ulusal Öğretmenler Birliği ülkede genel grev yapma kararı aldı. Bu arada San İldefenso ve Santa Clara kentlerinde Ulusal Muhafızlar ile halk arasında çıkan çatışmalarda bir günde 11 kişi öldü.

Tiftik ve yapağı

(Baştarafı 1. Sayfada)

yapma izni verilmeyince, işçiler basın toplantılarını dışarda yaptılar. Basın toplantısında tazminat ödememek için özellikle bir yılını doldurmamış işçilerin işten çıkarıldıklarını söyleyen Kahraman, grev için Çalışma Bakanlığı'na başvurduklarını bildirdi.

İşten çıkarılan işçilerin de diğer arkadaşlarıyla birlikte hergün işyerine geldiklerini, işyerini terketmediklerini belirten Kahraman işyerindeki polis baskısının son günlerde arttığını, kurumda polis karakolu kurulduğunu söyledi.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

nık olmaya " çağıran Ecevit, bu son tavrı ile kuşkusuz önümüzdeki günlerde anlatmak istediklerini daha bir açıklığa kavuşturacaktır.

Bu bilinmezlikler içinde açık olan ve bilinen tek gerçek var, o da işçilerin ve yoksul halkın kendilerine hazırlanmakta olan tuzağı Sayın Ecevit'ten önce sezinlemiş ve bilmiş olmalarıdır. O nedenle de ekonomik demokratik haklarını gaspetmek isteyenlere karşı kendilerinden beklenen yasal direnişlerini sürdürmekten çekinmediler, korkmadılar.

Bir süreden beri Türkiye'yi koyu bir karanlık döneme çekme çabaları ve sinsi oyunlar karşısında sessiz kalanların, bu uyarı çağrıları hiç olmazsa kendilerini bir ölçüde uyarırsa yine de bir kazanç sayılır.

ALTIN FİYATLARI

Cumhuriyet	8700—9000
Reşat	11000—11500
Hamit	9200—9600
Aziz	8800—9200
İngiliz (Kral)	10400—10700
Fransız	8000—8250
24 ayar külçe (gr)	1480—1490

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3279/37

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi: 3 aylık 675.—TL, 6 aylık 1350.—TL, 1 yıllık 2700.—TL.
Yurt dışı: 3 aylık: 1350, 6 aylık: 2700, 1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt. cm) 400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm) 320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700.—TL
Yayın İlanları... 400.—TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10.—TL.

İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

1980 başında 79 ekonomisi üzerine bir söyleşi

DÜZENLEYEN CELAL KÜÇÜKER - 5

Ekonomik bunalımın atlatılması için:

Çözüm diye önerilenler bunalımı arttıracaktır

1979 yılında yaşanan ekonomik bunalım, emperyalizme bağımlı kapitalistleşme sürecinin yapısal bir sonucudur.

● C. KÜÇÜKER:

Sayın Börtücene, Sadun Aren ve Yalçın Küçük konuşmalarında iç ve dış sermayenin çözümlerinin çözümsüzlük olacağını, Koç'un önerilerinin mümkün olmadığını, fiyatların yine kapitalizmin kendi koşulları içerisinde oluşacağını ve ancak işçi ücretlerinin bu strateji sonucu dondurulabileceğini ortaya koydular. Bu bağlam içersinde, Demirel hükümetinin de 79'ların sonunda ilan ettiği hükümet programında açıkça ortaya çıkan, ekonominin liberalleşmesi, arz ve talep kanunlarına göre belirli kategorilerin oluşması ve yine uluslararası çerçevede, dünya kapitalizmi çerçevesinde Türkiye'ye önerilen işbölümünü (ki Sadun Hoca da buna değindi), özellikle bu Koç'ta açıkça görülen, Van Lennep'in sözlerinde ortaya çıkan uluslararası akıllı adamlarla Türkiye kapitalizminin yönlendirilmesini eleştirel bir gözle açıklayabilir misiniz?

● BÖRTÜCENE:

Aslında benden önce konuşanların söylediklerine katılıyorum. Çünkü önce de belirttiğim gibi dünya pazarlarınca dükkânlar açılmıştır; Türkiye'de yabancı sermayenin gireceği başka bir alan da hemen hemen yok gibidir. Kaldı ki, Türkiye'nin kendi iç kaynaklarını artırarak, dışa bağımlı olmaksızın —bu şartlar altında— kendi sanayileşmesini gerçekleştirmesi de olanaksızdır. Yalçın arkadaşın da belirttiği gibi, olgunlaşma aralığı büyük yatırımları yapmak zorundadır. Olgunlaşma aralığı büyük yatırımların getirisi ise düşüktür ve bunları Türk ekonomisi karşılayamayacak durumdadır. Geriye ekonominin liberalleşmesi, gerçekten dışa açılması kalıyor. Başka bir devimle demin söylediğimiz ölçekte bir devlet idaresi olmadan, Türkiye ekonomisinin müdahale olmaksızın, kendi kurallarıyla çalışması. Burada da bir tek çözüm yolu gözüküyor; kâr hadlerini daraltmak, fiyat kontrolları yapmak gibi önlemler çözümsüz kalmakta, bir tek çözüm işçi sınıfının ücretlerini dondurmakla mümkün olacaktır. Sanıyorum sorun burada düğümlenmektedir. Ancak sermaye sınıfının kendi içindeki çelişkilerini de unutmamak gerekir. Sermaye sınıfı da bir yerde tekelleşme sancısını çekmektedir. Tekelleşme düzeyini yükseltmek ve bugünkü ölçeklerini büyütmek sorunuyla karşı karşıyadır. Bu küçük üreticinin tasfiyesi, milli sermayenin tasfiyesi demektir. Dışla irtibatı olan işbirlikçi sermayenin kemikleşmesi, AET ile bütünleşmesi demektir. Şimdi Türkiye bu sancıyı yaşamaktadır. Sanıyorum, bugünkü siyasal iktidar da buna yönelik tedbirleri almaya çalışmaktadır. Söylentilere bakılırsa büyük ölçüde dış kaynakları, tanımladığımız özel sektöre kaydırmaya yönelik bir politika izlenmektedir. Merkez Bankası'nın döviz tahsis sınırlarını % 25'te tutarken, bankalara % 75 oranında bir döviz tahsisi imkânının sağlanması, IV. BYKP'nında kamu kesimine büyük ölçekte tahsis edilen kaynakların giderek daraltılmaya çalışılması ve bu kaynakların özel sektöre devredilmesi gibi düşünülen önlemler aslında özel sektöre bir kaynak transferinin hazırlığı içinde olunduğunu gösteriyor. İşte burada acaba hangi sermaye bu kaynakları kullanacak? Türkiye nasıl bir sanayi yapısına doğru yönelecek bunu bize zaman gösterecek.

> **Enflasyon, işsizlik ve döviz darboğazı gibi göstergelerde somutlanan bunalım içinde bir yandan sermayenin kârları artarken, diğer yandan da emekçi kesimlerin ücret ve maaşları gerçek anlamda gerilemektedir.**

● C. KÜÇÜKER:

Tartışmalarımızdan çıkan sonuçları genel olarak özetlemeye çalışırsak, şunları belirtebiliriz:

1— 1979 yılında yaşanan ekonomik bunalım, emperyalizme bağımlı kapitalistleşme sürecinin yapısal bir sonucudur. Bu anlamda bunalım sınıflar üstü ve salt ekonomik değil, tersine ekonomik—politik düzeyde sınıfsal nitelikli bir bunalımdır. Enflasyon, işsizlik ve döviz darboğazı gibi göstergelerde somutlanan bunalım içinde bir yandan sermayenin kârları ve rantları artarken diğer yandan da emekçi kesimlerin ücret ve maaşları gerçek anlamda gerilemektedir. Bunun sonucunda da gelir dağılımında ücretliler aleyhine önemli ölçülerde bozulmalar gözlenmektedir.

2— Bağımlı kapitalistleşme süreci, iç pazara yönelik ve ithal ikamesine dayalı bir sanayileşme çizgisi izlemiştir. Bu süreç içinde oluşan tekelci yapı önemli bir döviz darboğazı sonucu ihracat ve dış pazar sorunu ile karşı karşıyadır. Bu soruna çözüm olarak önerilen ihracata yönelme, ekonomide ücretlerin baskı altına alınmasını, yerli ve yabancı sermayenin teşvikini ve üretim ölçeğinin büyütülerek tekelci yapının tekel dışı birimler aleyhine yükseltilmesini gerekli kılar. IMF önerileri doğrultusunda, ekonominin liberalleşmesi ve emperyalizme bağımlılığın uyumlu bir biçimde artması aslında bunalımın çözümsüzlüğünü de birlikte getirmektedir. Yaşanan bunalımın kritik niteliği de bu noktada düğümlenmektedir.

— SON —

1970'lerde bankacılık alanında tekelleşme ileri boyutlara ulaştı

BANKACILIKTA TEKELLEŞME

Türkiye tekelci sermaye gruplarının oluşumunda iki model, diğerlerinden daha öne çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, tekelci grupların bankalar etrafında oluşmasıdır. İkinci model ise holdingleşmedir. Bu iki modelin dışında kalan durumlar olduğu gibi, iç içe görüldüğü durumlar da vardır. Örneğin T. İş Bankası, Koç Holding-Garanti Bankası, Sabancı Holding-Akbank, Yapı Kredi Bankası-Endüstri Holding, Çukurova Holding-Pamukbank, T. Ticaret Bankası, Eczacıbaşı Holding, Transtürk Holding, Has Holding-İstanbul Bankası gibi tekelci sermaye grupları, "Holding—Banka" modeline uygun düşmektedirler.

Ötekiler, Türkiye gibi ülkelerde bankaların, sanayideki yoğunlaşma ve merkezleşme dolayısıyla da tekelleşme süreci üzerinde büyük etkileri vardır. Bankalar, sanayi alanında önemli iştiraklere sahiptirler. Aynı şekilde, sanayide sağlanan sermaye birikimi de bankaların kurulup gelişmesi bakımından önemli ağırlık taşımaktadır.

Burada önemli bir noktayı belirtmek gerekmektedir. Türkiye gibi, kapitalizmin yukarıdan aşağıya bir süreç içinde geliştirildiği ülkelerde bankalarla sanayi sermayesi arasındaki ilişkiler gelişmiş kapitalist ülkelerde yaşanmış süreçten bir hayli farklıdır.

Sözkonusu ülkelerde banka sermayesinin ve sanayi sermayesinin belli bir tarihsel dönemden sonra, rekabetçi kapitalizmin ögelerinin yerini yavaş yavaş tekelci kapitalizmin öğelerinin almasıyla içiçe geçmeleri söz konusudur. Türkiye gibi bağımlı kapitalist ülkelerde banka sermayesi ile sanayi sermayesi arasındaki ilişki, sanayi yatırımları için gereksinilen sermaye olanaklarının sınırlı olması ile belirlenir. Bizim gibi ülkelerde tekelleşmenin niceliksel boyutlarının gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kadar ileri ölçülerde olmaması bu bütünleşmenin metropol ülkelerde görülen hız ve boyutların daha altında olduğunu ortaya koymaktadır.

Türkiye'de kapitalizmin özgün gelişimine ve banka-sanayi bütünleşmesinin özgün yapılanmasına karşın, bankacılık alanındaki yoğunlaşmanın özellikle son yıllarda hızlı bir artış gösterdiğine ve banka—sanayi sermayesi bütünleşmesinin de arttığına dikkatleri çekebiliriz. Banka—sanayi bütünleşmesi ayrı bir çalışmanın konusu olabilir. Bu yazıda sadece bankacılıktaki tekelleşmenin 1978 yılı sonu itibariyle vardığı boyutları ortaya koymak amaçlanmaktadır.

VERİLERLE TEKELLEŞMENİN BOYUTLARI

Türkiye Bankalar Birliği'nin bir yıl gecikmeli olarak yayınladığı, bankaların bilanço, kâr ve zarar hesaplarına ilişkin veriler 1978 sonunda bankacılıktaki tekelleşmenin vardığı son boyutları ortaya koymaktadır. Bu yazıda 12 devlet sermayeli 30 özel sermayeli bankadan oluşan Türkiye bankalar sisteminde, sadece özel sermayeli bankalar inceleme alanına alınmıştır. 4'ü yabancı 2'si mahalli olan 30 özel sermayeli bankadan en güçlü durumda olan T. İş Bankası, Akbank, Yapı Kredi Bankası, T. Ticaret Bankasının "en büyük 5 banka" olan özelliklerini 1978 sonlarında da koruduklan görülmektedir. Çeşitli kategoriler üzerinden yapılan değerlendirmeler özel sermayeli bankalar içinde bu en büyük beş bankanın tekelci özelliklerini şöyle sergilemektedir:

BANKALARDA ÇALIŞANLAR

Bankalar kesiminde 81 bini erkek 43 bin 500'ü kadın olmak üzere 124 bin 500 kişi çalışmaktadır. 60 bin 200'ü özel sermayeli bankalarda çalışan banka emekçilerinin yaklaşık 49 bini, yani % 81'i 5 büyük bankada çalışmaktadırlar.

ŞUBE SAYISINDAKI ARTIŞLAR

Şube sayısı olarak bakıldığında ise şu tabloyla karşılaşılır: Toplam 5.483 şubenin 3.291'i özel bankalara attir. Bu toplamın ise %79'u yani 2604'ü 5 büyük bankaya aittir. 1972 ile 1978 yılları arası 5 bankanın şube sayısı %65 artmıştır. Sadece 6 yıl içindeki bu artış tekelleşmenin hızı hakkında önemli bir göstergedir.

ÖZKAYNAKLAR VE MEVDUATLAR

Bankaların özkaynakları açısından bir değerlendirme yapıldığında ise, özel sermayeli 30 bankanın toplam öz kaynağının 8,4 milyon TL olduğu görülür. 5 büyük banka toplam özkaynakların 6 milyon TL. ile %72'sine sahiptirler.

5 büyük bankanın egemen olduğu özel sermayeli bankalar, 8,4 milyon TL. lık özkaynakla 254 milyarlık yabancı kaynak kullanmaktadırlar. Bu veride, Türkiye'deki kredi sisteminin tekelci yapısı hakkında önemli bir gösterge olarak değerlendirilebilinir. Özel sermayeli bankaların 1978'deki toplam ticari mevduatları 65,2 milyon TL olmuştur. 5 bankanın bu toplam içindeki payı %85'dir. Tasarruf mevduatında ise 105 milyar TL'lik toplamın %87'si yine 5 büyük bankada toplanmıştır. Mevduatların en önemlileri olarak ele aldığımız ticari ve tasarruf mevduatlarındaki bu durum da 5 büyük banka tekelinin egemenliğini sergilemektedir.

KARLAR VE İSTİRAKLAR

Daha da önemlisi banka sermayesi ile sanayi sermayesindeki içiçeliğin yoğunlaşmasının bir ifadesi olarak toplam karların önemli bir kısmının iştirak karı olduğu görülmektedir.

Büyük kısmı halkın küçük tasarruflarından oluşan mevduatlarla sanayi yatırımlarına ortak olan bankalar bu iştiraklardan büyük karlar sağlamaktadırlar. Örneğin İş Bankası'nın 1978 yılı karının %47'si iştirak karıdır. Karlar toplamı 452 milyon TL olan Akbank'ın ise iştiraklerden sağladığı karlar, bu toplamın %40'ına tekabül etmektedir.

Özel sermayeli bankaların iştiraklarinin toplamı 8,6 milyar TL. dir. 5 büyük bankanın bu toplam içindeki payı ise %79,6 ile 6,8 milyar TL'dir.

Soruna banka tekellerinin karları açısından bakıldığında ise yine astromomik rakamlarla yüzyüze gelinmektedir. Toplamı özel sermayeli bankaların 1978 toplam karı olan 1 milyar 935 milyon TL.nin %79.3'ünü oluşturan 1 milyar 536 milyon TL. 5 büyük bankaya aittir. Tek başına T.İş Bankasının 1978 yılı karı 707,5 milyondir.

BANKA ÇALIŞANLARI

5 BÜYÜK BANKA	ÇALIŞANLAR (KİŞİ)
T. İş Bankası	18.323
Akbank	9.637
Yapı Kredi Bankası	10.751
T. Ticaret "	6.115
T. Garanti "	4.027
TOPLAM	48.853

ŞUBE ARTIŞLARI

BANKALAR	1972	1978 (Şube sayısı)
T.İş Bankası	517	855
Yapı Kredi Bank.	379	577
Akbank	318	566
T.Ticaret Ban.	211	362
T Garanti Ban.	182	244
TOPLAM	1607	2604

MEVDUATLAR

1978 YILI

Bankalar	Ticari Mevduatlar	Tasarruf Mevduatları (Milyon TL)
T.İş Bankası	17.032	38.666
Akbank	16.317	19.736
Yapı Kredi B.	12.365	18.600
T.Ticaret B	6.184	8.639
T.Garanti B.	3.713	5.558
5 Büyük Banka Top	55.611	91 199
30 Banka Top	65.299	105.012

BANKA BANK BANKA

SONUÇ OLARAK...

Çeşitli kategoriler itibariyle yapılan değerlendirmelerin de ortaya koyduğu gibi, 1978 sonunda, 5 büyük banka özel sermayeli bankalarda çalışanların %81'ini istihdam etmekte, şubelerin %79'unu bünyesinde barındırmakta, özkaynakların % 79.3 üne toplam iştirakların ise %79,6 sına sahiptirler.

Türkiye'de yaşanan yoğun ekonomik bunalım, tekeller arası ve tekellerle tekel dışı kesimler arasında çelişkileri de derinleştirmektedir. Bu sürecin bankacılık alanında da bütün boyutlarıyla sürdüğü söylenebilir. Özellikle 5 büyük bankanın diğer bankaları kendi bünyelerine katmak doğrultusunda yoğun girişimleri mevcuttur. Her gece televizyonda, her gün radyoda, basında defalarca karşımıza çıkarılan banka reklamlarının boyutları bile bu alandaki çekişme hakkında bir gösterge olarak değerlendirilebilinir.

BU BIR ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISININ VE OĞLUNUN RESMİ. BU SAVAŞÇININ ADINI YAZAR MISINIZ?

W L M L A T I E L L

O B R I H N O O D

Yanıtı:

Gîyom Tel (William Tell) ya da Robin Hood

ÇOCUKLAR

Sizi düşünüyorum çocuklar
Camların ötesinde öyle uzaktınızki
Akvaryumdaki balıklar gibi
Memnun değilsiniz

Belki de üzgünsünüz
Duyuramadınız sesinizi
Sevinçleriniz oyunlarınız
Rüyalara bırakıldı.

Yarı kaldı istekleriniz
Bir yaşam hayali koyarak
Minik avuçlarınıza
79 sizin yılınız yapılmıştı

Verilecekti tüm haklarınız
Yutturamadılar bunları değil mi
Öğrenemediler ilk çağdan bu yana
Yalın ayak, sıska, cılız

Büyük çileli, fakir
Bir yanı gözyaşı, bir yanı şiir
Fakiriyle, dilberiyle çocuklar
Sizin de insan olduğunuzu
Ve hakların verilmeyip
Alındığını.

AHMET VATANDAŞ
GÖLPAZARI

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

NE KOCAMAN YAPILAR !!

KOCAMAN YAPILAR FABRİKAYDI. GÖBEKLİ ADAMLARA BENZEYEN KULELERİ, ÇOK YÜKSEK BACALARI VARDI.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 GÖKKUŞAĞI

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 SAZ ESERLERİ

20.50 MÜZECİLİK

Programda müzeciliğin Dünyada ve Türkiye'de tarihçesi ve eski eser kaçakçılığının müzecilik üzerindeki olumsuz etkileri işleniyor.

21.20 ŞİRKET

Sürekli filmin "Yolun Sonu" adlı bölümü yayınlanacak.

22.10 TELEVİZYON VE TOPLUM

22.55 HABERLER